

minden szó
közönséges
el, kompakt
el fizetendő

- hegedű

Árak
10 K-tól
feljebb

kir. udvari

ergyar-kon

árólag:

kóczi-ut

saját
palotá-
jában

pesten
ERG ARMIN
ESTVÉRE

OLLA
bizonyított
obb higiénikus
GUMMI-
különlegesség
teljes jótállás.
menü kapható.
gyűzők ingyen.
gummi gyár-
Wien II/451 3
ter-
asse 57

utak

ombathely

ny.

éges
izto-
ünk-
nap-
ános
vagy
k be,
óber

lön-
pest,
nnyi
egte-
em.
nető.
ban.

ég.

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam | Budapest, 1913 VASÁRNAP szeptember 14. | 218-ik szám

EGYES SZÁM ÁRA 6 FILLÉR

Főszerkesztő: Dr. DÉTSY ISTVÁN
Szépirodalmi főszerkesztő: EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Pártalakulás

Amikor megtörtént az egységes nagy függetlenségi párt megalakulása, az egész ország reménységgel és bizalommal fogadta ezt a hatalmas táborot. Ott látta mindazokat, akiket a meg nem alkuvó hazafiság vezérel, akikről tudta, hogy igaz szívvel, őszinte lelkesedéssel küzdenek azokért az ideálokért, amelyeket a világ szabadságszerető nemzetei megalkottak és diadalra segítettek. Mert az egyesült függetlenségi párt gyönyörű programjának megvalósítása megteremti az igazi nemzeti demokráciát, amely egyképpen biztosítja a népjogokat és a gazdasági érdekeket.

És holnap megalakul gróf Andrássy Gyula pártja. Kormányképessegre vágyó, hatvanhetes ellenzéki párt. Vezetőegységük között vannak, akik valamikor egy pártban küzdöttek gróf Apponyi Alberttel, — s olyanok, akik báró Bánffy Dezsőnek voltak lelkes hívei. De vannak az új pártban olyanok is, akik még résztvettek a függetlenségi pártok egyesítésében, akiket választóik azért küldtek a parlamentbe, hogy ott a függetlenségi párt gyönyörű programjának megvalósításáért, a szabad, független, nemzeti állam megteremtéséért harcoljanak.

Gróf Andrássy Gyulát a hazafias elkeseredés sarkalta, hogy ellenzéki pártot alakítson. Ez a párt — a hatvanhetes korszak miniszterelnökének fia alakítja — természetesen csak a kiegyezési törvény alapján állhat. Ezért mondják róla, hogy kormányképes ellenzéki párt lesz. Andrássy Gyulát ezért nem érheti gáncs, az ő személye érintetlen és tiszta. Azok a képviselők azonban, akik elfordultak választóik meggyőződésétől, csak akkor nyerhetnek fölmertést a nemzet színe előtt, ha bizonyítják, a közel jövőben igazolják, hogy állásfoglalásuk az ország jövődjéért való őszinte aggodalmukból fakadt, s a nemzet boldogulásának érdekében történt.

Bizzunk a jövőben. Ez a nemzet átélte egy ezredévet járomban, elnyomásban. Ez a nemzet túlélte minden ellenségét, külsőt is, belsőt is. Ma egy új párt alakul: — ha győzelemre viszi nemzeti eszméinket, üdvözölni fogjuk, ha elragadja a hatalom vágya, a nemzetet fogja szemközt találni. A nemzeti indulat el fogja sodorni, mint a mostani kormányt vezérével és pártjával egyetemben.

Dr. Détsy István

Justh Gyula, az Országos Függetlenségi Párt elnöke

Justh Gyula

Rákosi Jenő

Bryan államtitkár

Dives y Tuto kardinalis

Bogdanovics püspök katasztrófájának színhelye

Caruso Bécsben

Három uralkodó hadgyakorlaton

Pasics miniszterelnök fürdőzése

Érdekes kutyaverseny

Herczeg Ferencz nem vádolja a koalíciót

— Nem indlt pert a Wekerle-kabinet —

Herczeg Ferencz ma visszavont minden vádat, amelyet a koalíciós kormány volt tagjai ellen Aradon mondott. És ennél fogva a volt Wekerle-kabinet tagjai, akik ma délután gróf Andrássy Gyula palotájában értekezletet tartottak, megállapodtak abban, hogy Herczeg Ferencz ellen a bírói eljárást meg nem indítják s a következő határozatot hozzák:

Miután Herczeg Ferencz országgyűlési képviselőnek Aradon tartott beszéde oly formában adódott le a félhivatalos lap útján, amely a koalíciós kormány tagjaival szemben súlyos vádat tartalmazott, a koalíciós kormány miniszterei és politikai államtitkárai, névszerint Wekerle Sándor, gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert, Darányi Ignác, Kossuth Ferencz és gróf Zichy Aladár, Bolgár Ferencz, Désy Zoltán, gróf Hadik János, Mezőssy Béla, Szerényi József és Tóth János összegyűltek, hogy a részükről Herczeg Ferencz ellen teendő lépések ügyében határozzanak. Mivel azonban Herczeg Ferencz kijelentette, hogy a lapok nem hitelesen közölték az ő beszédét, az összegyűltek Wekerle volt miniszterelnököt kérték fel, hogy nevükben is szerezzék meg Herczeg Ferencz beszéde vonatkozó részének hiteles szövegét. Wekerle Sándor Berzeviczy Albert v. b. t. t. országgyűlési képviselőt kérte fel a beszéd megszerzésének szives közvetítésére, aki a Herczeg Ferencz által neki átadott következő szöveget közölte:

rolvi Mihály s a függetlenségi párt többi vezető tagjainak tervét.

— Az ellenzéknek a mai, végsőig sivár köz-állapotok orvoslására s a mai rendszer megbuktatására az általános, egyenlő, tisztos, közszegényekénti választójogra alapított új, modern, igazi alkotmányosság kivívására kell törekednie. E célból igyekeznie kell minden téren, amely erre alkalmasnak látszik, úgy felfelé, mint lefelé, királyt és nemzetet a bel- és külpolitikai helyzetünk minden részletére nézve fölvilágosítani. Azt tehát, hogy *pur et simple fölvegyük a normális parlamenti működést, tartom, ellenben kizárólag taktikai kérdés jellegével bír az, hogy vajjon az ellenzék alkotmányos és jogi álláspontjának teljes megvilágítása és lekötése mellett szónokait a delegáció és a munkapárti képviselőház nyilvános ülésére beküldje-e.*

— A magam részéről különben *sem tartom lehetetlennek, hogy egy pár ellenzéki szónok időnként bemenjen a képviselőház ülés-termébe.*

— Hangsúlyozom, hogy ezt a kérdést abban a formában, amint azt itt fölemlítettem, kizárólag taktikai kérdésnek tartom.

Az állami tisztviselők kívánságai

— A győri kongresszus —

Jövő vasárnap negyedében tartják országos kongresszusokat Győr városában az állami tisztviselők, tanárok és tanítók, hogy megbeszéljék a maguk és az állami alkalmazottak szervezeti egységbe velük együtt illeszkedő állami díjnokok, al-tisztek, szolgák és napidíjas szolgák ügyes-bajos dolgait. Gróf *Batthányi* Tivadar, az Országos Egyesület elnöke, akinek vezérlete alatt az állami tisztviselők már oly sok eredményt értek el, budapesti, szegedi és kolozsvári kongresszusán, előreláthatólag szintén meg fog jelenni a kongresszuson. Az országos egyesület különben már teljesen elkészült a kongresszusra. Megszerkesztette már az állami tisztviselőknek a kongresszusból a kormányhoz intézendő emlékirat előadói tervezetét s az egyes albizottságok jelentései és javaslatai is elkészültek már.

Az emlékirat elsősorban is a modern állami tisztviselőnek, helvesebben az ilyenekből alakuló állami tisztviselői karnak képét rajzolja meg, amint az az előző kongresszusok alapján kialakult, beszámol a részben már teljesült kívánságokról, majd felsorolja a még nem teljesült kívánságokat. Az emlékirat ezután kifejti a győri kongresszus kívánságait, részletesen megokolja a nem pénzügyi természetű és a pénzügyi természetű követeléseket és végül a kongresszus kérelmeit. Ezek a követelések a szolgálati pragmatikára, a státuszrendezésre, a lakbér- és nyugdíj-rendezésre vonatkoznak.

Vives y Tuto

Monteporzóban a napokban hunyt el Vives y Tuto bíboros ötvenkilenc éves korában. A kapuczinusok rendjéből futotta meg fényes karrierjét. A pápa mellett, mint annak bizalmasa és a szigorú encziklikák írója, fontos szerepet töltött be,

Rákosi Jenő

a magyar újságírás nesztora. Közéletünk e diszes kiválóságának irodalmi örökkévalósága mellett bizonyít, hogy „A szerelem iskolája” című művét, — amelyet Bécsben is nagy sikerrel játszottak ott szereplő színművészeink — a Magyar Színház felújítja.

A török-bolgár tárgyalások

— Venizelosz és gróf Andrássy Gyula —

A delegátusok még nem jutottak megállapodásra a török-bolgár határ dolgában, de a bolgár részről mutatkozó engedékenység remélni engedi, hogy az eredményes tárgyalások nemsokára befejeztednek.

Igen érdekes az a visszhang, amelyet gróf *Andrássy* Gyula cikke Görögországban keltett. Ennek eredménye az a levél, amelyet kiváló politikusunk Venizelosz bizalmasától kapott.

Mai távirataink:

A török-bolgár határkérdés

Konstantinápoly, szeptember 13. Több nagykövet azt a tanácsot adta a portának, hogy a Bulgáriával történendő tárgyalásoknál tanúsítson engedékenységet. Hír szerint a törökök által legutóbb indítványozott határvonal értelmében Musztafapasa határváros átengedtetnék a bolgároknak. A határ Musztafapasa és Drinápoly közt a Fekete-tengerig valószínűleg Iniaidagig terjedne. A törökök épp úgy, mint eddig, követelik Dimotikát és Ortaköjt. Suffliről azonban lemondtak. Nyugat-Tráciát illetőleg a porta azon a nézeten van, hogy Bulgária siessen a béke megkötésével, mert különben a Nyugat-Tráciában mutatkozó és mindinkább elharapódzó függetlenségi mozgalom a helyzetet megnehezítené.

Konstantinápoly, szeptember 13. (Dél-élt 10 óra.) Bolgár részről kijelentik, hogy a Szófiából tegnap érkezett információk alapján a delegátusok mai ülésén nagy lépést lehet majd tenni előre.

A Tanin értesülése szerint *Dsavid* bég és *Pichon* francia külügyminiszter tegnap irták alá a szíriai vasuti koncessziókra, a francia állampolgárok adózására, a 4 százalékos vám-emelésre és a 700 millió frankos kölcsönre vonatkozó meg egyezést. A kölcsönt november multával bocsátják ki. *Dsavid* ma Párisból visszautazik Konstantinápolyba,

A monarchia támogatja Bulgáriát

Bécs, szeptember 13. Függetlenül a 30 milliós kölcsöntől, amelyet Bulgária a bécsi és a budapesti nagy bankoknál biztosított a maga számára. Itt tárgyalások indultak meg a gyárvállalatok és a bolgár kormány megbízottai között avégből, vajjon az ausztriai és magyarországi gyárak mennyiben volnának hajlandók nagyarányu szállításokra vállalkozni Bulgária számára a kibocsátandó kincstári jegyek alapján. Mint a N. W. T. jelenti, a puhatolozások annyiban pozitív eredményre vezettek, hogy a nagyiparosok elvileg késznek nyilatkoztak a hitelművelet alapján a szállításokat teljesíteni. Elsősorban hadügyi szállításokról van szó, amelyeknek összege 10—50 millió közt mozog.

Szerbek a monarchia mellett

Belgrád, szeptember 13. *Peric* egyetemi tanár, akiről köztudomásu, hogy mindig az osztrák-magyarbarát politikát propagálta, új konzervatív pártot szervez. Az új párt programja belügyi téren a közigazgatás reformja, az ipar és kereskedelem fejlesztése, külpolitikai téren pedig a szoros csatlakozás az osztrák-magyar monarchiához.

Venizelosz és Gróf Andrássy Gyula

Gróf *Andrássy* Gyulának a Neue Freie Presseben megjelent külpolitikai cikke, melyben a monarchia figyelmét a Görögországgal való barátságos összeköttetésre felhívja, a görög sajtóban és vezető politikai körökben a legmelegebb fogadtatásra talált. Magát Venizeloszt pedig arra indította, hogy intimusa, dr. *Papantonakis*z György Bécsben élő görög publiczista útján a személyes összeköttetést keresse gróf Andrássyval. Dr. *Papantonakis*z a következő nyílt levéllel fordul gróf Andrássyhoz:

Kegyelmes uram!

A Neue Freie Pressében megpendített eszme, mely hazámmal való összeköttetés szükséges voltát hangoztatja, Athénban a legszimpatikusabb fogadtatásra lett. A mi politikai ténvezőink között nincsen egyetlen egy sem, ki ne érezné azt, hogy az Exzellenziád cikkében hangoztatott érdekközöség Görögország és a monarchia között a legna-

gyobb mértékben fennáll. Természetes is, hogy abban a pillanatban, mikor Ausztria-Magyarország feladta a „Drang nach Osten” elvét, mikor az európai nagyhatalmak közül elsőnek ejtette el a státus-quoót és kijelentette, hogy csupán gazdasági érdekeiknek megóvása a célja a Balkánon, nem maradt számára egyéb hátra, minthogy az egyetlen nem szláv balkáni államhoz forduljon szimpátiájával. A közeledésnek a mi részünkről semmi gátló akadály nincsen, hiszen a mi kereskedőink eddig is nagy fogyasztói voltak a monarchia termelőinek. Annál kinosabban érintett tehát bennünket az, hogy a monarchia vezető körei — mondhatnám saját érdekükkel ellentétben görögellenes politikát üztek és ebben a sajtó nagy része is támogatta. Sőt a felelőtlen politikai körök is hallgatásukkal elárulták, hogy nem tudják kellőképpen méltányolni a görög barátság fontosságát. Képzelték tehát, hogy Nagyméltóságod cikke milyen örvendetes perspektívát nyitott meg előttünk.

Kegyelmes Uram! Hazámnak is, a monarchiának is érdeke, hogy a barátságos közeledés ne csak papíron maradjon, hanem hussá és vérré váló valóság legyen. Mi mindig keresni fogjuk az utat, mely közelebb visz Önökhöz.

Fogadjon Kegyelmes uram legkitünőbb tisztelettel

Dr. Papantonakis György.

A bolgár-török szövetség

Pétervár, szeptember 13. Az esti lapok Bobcevi bolgár követtel folytatott beszélgetést közölnek, amelyben Bobcevi kategorikusan megczáfolja azokat a híreket, mintha Konstantinápolyban tárgyalások folynának egy Bulgária és Törökország között kötendő szövetség kérdésében. A bolgár államférfiak és közéleti személyiségek csupán a békés belső munkára s a keményen sujtott haza sebeinek orvoslására törekszenek.

Malisszorfogás pénzért

Szkutari, szeptember 13. Nikita király tudvalevőleg nemrégiben az összes malisszor-főnököket meghívta, hogy jöjjenek hozzá Cetinjébe. Ezt a meghívást az összes malisszor-főnökök visszautasították. Nikita király erre egész Malisszárban kihirdette, hogy minden malisszornak, aki megjelenik nála, száz koronát fog ajándékozni. Erre akadt három teljesen befolyástalan malisszor, akik elzáródkoltak Nikitához és nagy rábeszéléssel és mindenféle ígéretekkel még tizenöt malisszort rávettek arra, hogy velük Cetinjébe menjenek.

Róma, szeptember 13. A dél-albániai határ megállapítására kiküldött nemzetközi bizottság valószínűleg Korfuban e hó 29-én kezdi meg munkáját. E munkák aligha érnek véget november hó eleje előtt. Talán gyorsabb elintézés nyernek az északi határ megállapítására irányuló bizottsági munkálatok.

A román hadsereg redukálása

Bukarest, szeptember 13. A hivatalos lap holnapi száma királyi dekrétumot közöl, amely elrendeli, hogy a hadsereg a holnapi naptól kezdődőleg *békelétszámra* helyezendő.

A török kölcsön

Konstantinápoly, szeptember 13. Azok a tárgyalások, amelyeket előzőtt Dsavid bey volt pénzügyminiszter Párisban egy új kölcsön felvétele céljából megindított, be vannak fejezve. A tárgyalások az anatóliai és syriai vasutak körül, a 4 százalékos vámemelésről és 700,000,000 franknyi kölcsönről folytak. A kölcsön kötvényeit már októberben kibocsátják.

London, szeptember 13. Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a porta és Franciaország között megegyezés jött létre, amely a két állam között függőben lévő minden vitás kérdést kiküszöböli. Franciaország kötelezettséget vállalt magára, hogy 30 millió török font kölcsönt ad Törökországnak.

Albánia határának megállapítása

Brindisi, szeptember 13. Bilinski konzul a monarchia delegátusa, a dél-albániai határ megállapítására kiküldött nemzetközi bizottságban, Buschberg delegátustársával ma éjjel Korfuba utazik.

Belgrád, szeptember 13. A határmegállapító bizottság görög és szerb tagjai között a Ghevghelitől délre eső részek ügyében felmerült nézeteltérések miatt a bizottság beszüntette működését. A görög és szerb kormány ezidőszáig diplomáciai úton keresik a megegyezést.

Cetinje, szeptember 13. Vukotics és Matanovics delegátusok tegnapelőtt Belgrádból visszatértek. Vukotics tegnap a kormány tagjaival tanácskozott és ma Matanovicssal Antivariba utazott, hogy a király elé terjessze jelentését.

A boszniai helyzet

— A szabor munkaképessége —

Szerajevóból jelentik: A boszniai horvát jogpárt Stadler érsek elnöklésével értekezletet tartott, mely a szabor munkaképességének kérdésével foglalkozott. Az értekezleten kimondták, hogy a bosnyák jogpárthoz tartozó képviselők mindaddig nem lépnek be a munkatöbbségbe, sőt ilyen irányban még tárgyalásokba sem bocsátkoznak, amíg az országos kormány jogpártellenes intézkedéseiről elégtételt nem ad.

A bosnyák jogpárt elvben hozzájárul azon programhoz, mely a három felekezethez a haza javára való együttműködésén alapszik, tiltakozik azonban minden olyan programpontra ellen, amely a horvát közjogi állásponttal ellentétes, vagy annak prejudikál. A jogpárti képviselők követelik, hogy a horvát képviselők szabori klubja alakuljon át a jogpárti képviselők szabori klubjává, amint azt a jogpárt központi végrehajtó-bizottsága elhatározta. A horvát szabori klubba, amely jelenlegi összeállításában és szervezetében teret ad minden lehetséges programnak, a jogpárti képviselők nem fognak belépni.

A csehországi nagygyakorlat

— Vasárnap kezdődik az ellenségeskedés —

A csehországi nagygyakorlat ellenséges két hadserege már megérkezett rendeltetési helyére. A negyedik hadsereg főhadiszállása még Budweisban van. A tábori konyha, tábori pékműhely, tábori posta már mindkét fél részéről működésben van. A légitöltőt is bevonják a harcba már vasárnap. Az ellenségeskedést ugyanis vasárnap délután két órakor kezdik meg. A próbaháboruszkodás csütörtökig tart. A csehországi nagygyakorlatra báró Hazai Samu honvédelmi miniszter is elutazott.

Járványok a cseh gyakorlaton

Prágából jelentik: A Bohémia-nak jelentik Táborból: Itt ma reggel az a hír kelt szárnyra, hogy a hadgyakorlatok színterén járványok léptek fel s ezért valószínűleg lefűjják a manővereket. Hivatalos részről közölni teszik, hogy ebből a jelentésből egy árva szó sem igaz. Vodnián környékén a falusi nép lovai között takonykór van, azonban a katonai lovakat szigorúan izolálták s így baj nem lehet. A hadgyakorlatokon lévő csapatok egészségi állapota kitünő, csak egy tüzéerkatona halt meg tifuszban.

Bécsből jelentik: Lipót Szalvátor és Friques főhercegek ma éjjel a csehországi hadgyakorlatokra utaznak. A főhercegek Táborba utaznak. Ugyanazzal a vonattal utaznak az idegen államok katonái attaséi is a hadgyakorlatok színterére.

Rablógyilkosság a trafikban

— Három áldozat —

Strassburgból jelentik: Gross-Mojoverben (Lotharingia) tegnap egy munkáskülső ember beállított egy dohánytözsébe és szivart vásárolt. Mikor a tulajdonos, Glemmer jómódu bankbizományos, akinek váltótüzlete mellett szivarkeverskedése is van, lehajolt a pénzesládára fölé, az idegen hosszú késsel súlyosan megsebesítette. A sikoltásra berohant Glemmerné. A gyilkos öt egy szurással megölte. A kereskedő 23 éves leányát halálosan sebesítette meg a rabló, aki csak a kézipénztárt foszthatta ki s abban nem sok pénz volt. Glemmer is behalt sebeibe.

A kolera

Budapesten csökken, a vidéken terjed

(Saját tudósítónktól.) Ma ismét ugyanazt mondhatjuk, mint tegnap: ma is jó híreket és kedvezőtlen dolgokat kell feltáralnunk. Budapesten — ez a mai nap örvendetes szenzációja — úgy látszik, megszűnt a kolera, lényegesen kolerabeteg már három nap óta nem volt a fővárosban. A vidéki híreink nem ilyen kedvezőek. Az északi vármegyékben ismét lábba állt a fekete rém. A sárga veszedelmek ugyanis nagyon jó szövetségese támadt: a lakosság minimális intelligenciája. Félnek az orvosoktól, eltilkolják a megbetegedéseket és így feltartóztatlanul terjed a kolera. Hozzájárul ezekhez a borzalmakhoz még az a körülmény is, hogy a Latorcza a tegnapelőtti felhőszakadás következtében kiöntött és elárasztotta egész Bereg vármegyét. A megfertőzött folyóvízzel szemben meddő minden intézkedés. A kolera különben elég szeszélyes. Egyszer itt, egyszer ott üti fel a fejét. Az ország minden részéből szomorú táviratok érkeznek:

Tudósításainkat itt adjuk:

A kolera a fővárosban

Ma már sokkal kedvezőbb újsággal szolgálhatunk: a kolera rémét mintha elriasztottuk volna, mintha a veszedelem egy kicsit enyhült volna. Persze, ez még nem minden, ezért nem lehet minden óvintézkedést sutba dobni, de még boldogan fellélegzeni sem szabad. Lehet, hogy csak szelcsend állott be és holnap ujult erővel kitör a vihar.

A tisztí főorvos munkában

Jelentettük már, hogy Magyarevits Mladen tisztí főorvos megszakitotta szabadságát és az első rémhírre a fővárosba sietett. Tegnap óta sorra járja azokat a helyeket, ahol kolera-gyanus esetek előfordultak és felkereste a betegeket a kórházban. Az öt beteg, névszerint Füzesséry Kund ügyvéd, Arletta Angela eselédleány, Menráth Béla és Géza tanulófiuk és Varga József, a Menráth gyermekek nagyapja, valamenyien jól érzik magukat. Közülük utolsónak Varga József kapta meg a kolera-t, szeptember 10-én és ő volt a fővárosban eddig az utolsó kolera-beteg.

A betegek sorsa jó kezekbe van letéve. Dr. Furka Sándor főorvos örökdió a betegek felett és a gondos kezelés eredménye, hogy valamennyien a javulás útján vannak. A kolera-gyanus tünetek között beszállított tegnap kilencz és tegnapelőtti négy betegről kétséget kizárólag megállapították, hogy azok nem koleraság s éppen ezért a kritikus öt napi idő letelte után el is fogják őket bocsátani.

A kolera-fészkeket is erősen ellenőrzik. A három kolera-fészkekből, nevezetesen a Dobozi-utca 11., a Magdolna-utca 10/b. és a Szabadság-tér 2. számú házakból ujjabb beteget nem szállítottak a kórházba, sőt ezekben a házakban még csak gyanus megbetegedések sem történtek. Nem volt megbetegedés azoknak az iskoláknak a környékén sem, amelyekbe a Menráth-gyermekek jártak, sem pedig a Wesselényi-utca 46. számú házban, ahol a Menráth-fluk laktak.

A nyílt piacok kérdését is alapos tárgyalás alá vette Magyarevits Mladen főorvos. Folkusházu Lajos tanácsos a köztisztviselési hivatalok vezetőivel értekezett és dr. Bárczy István polgármester rendelete értelmében megállapodott abban, hogy az élelmiszeres kocsikat csak éjjel 1 órától kezdve engedik a főváros területére. A nyílt piacokon a kocsik csak délelőtti 11 óráig állhatnak, ekkor el kell menniök és el kell hagyniök a fővárost. Azokat a helyeket, ahol a kocsik állottak és különösen amelyeket a lovak beszennyeztek, nyomban a kocsik távozása után hathatósan fertőtlenítik, ugyancsak fertőtlenítik az omnibuszok megállóhelyeit is.

A nyilvános éttermek ügyeit se hanyagolták el. Egy másik rendelet a vendéglőkben és kávéházakban használt nyílt só-, bors- és paprikatartóknak zárt tartókkal való kicserélésére vonatkozik, mint-hogy ezek is nagymértékben alkalmasak a ragályos

a n terjed

ét ugyan-
jó híreket
munk. Bu-
es szenzá-
a kolera,
nap óta
reink nem
yékben is-
a veszedé-
égrese tá-
igencziája.
megbete-
terjed a
zalmakhoz
reza a teg-
en kiöntött
ét. A meg-
lő minden
szeszélyes.
jét. Az or-
iratok ér-

n
ággal szol-
elriasztot-
egy kicsit
n minden,
dést sulba
i sem sza-
llott be és

munkában

mits Mladen
és az első
óta sorra
anus esetek
kórházban.
ad ügyvéd,
éla és Géza
gyermekek
akat. Közü-
a kolerát,
an eddig az

letéve. Dr.
ek felett és
mennyien a
tünetek kö-
pelőtti négy
ották, hogy
kritikus öt
ocsátani.
rzik. A há-
Dobozi-utca
adság-tér 2.
állítottak a
g csak gya-
n volt meg-
környékén
jártak, sem
házban, ahol

os tárgyalás
Folkusházu
k vezetőivel
mester ren-
n, hogy az
jától kezdve
piacokon a
k, ekkor el-
várost. Azo-
s különösen
mban a kon-
enitlik, ugy-
k megálló-

nyagolták el.
kávéházak-
katartóknak
kozik, mint-
s a ragályos

Allamtitkár a varietében

William Jennings Bryan, az Egyesült-Államok külügyminisztere és államtitkára nem tud megélni a fizetéséből, amelyet a reprezentatív költségek felemésztenek. Ezért mellékkereset után nézett. Egy impresszárió „művészi körut”-ra szerződött és Bryan varietéről varietére járva, előadásokat tart, jó honorárium fejében.

körök terjesztésére. A rendelet nyolcz napon belül a főváros területén lévő összes vendéglőkben és kávéházakban 600 korona pénzbüntetés, behajthatatlanság esetén pedig 60 napig terjedő elzárás terhe alatt végrehajtandó.

Óvintézkedés az elmeógyógyintézetben

Addig, míg a fővárosban fellepett koleraveszély mérvéről és terjeszkedési irányáról biztosabb adatokat nyerhetnek, a lipótmezei elmeógyógyító intézet igazgatósága a további intézkedésig a beteglátogatásokat beszüntette. Ételműveket és használt ruhaféléket a betegek számára küldeni nem szabad. A belügyminisztérium által felvételre már engedélyezett elmebetegek is csak az esetben vétetnek fel, ha a beszállító hatóság igazolja, hogy a beteg koleramentes vidékről jön. Fertőzött helyekről elmebetegek semmi esetre sem vétetnek fel.

Egyéb óvintézkedések

De nemcsak a tisztí orvos látta be a védekezés szükségességét, hanem mindenütt megérzik az elővigyázatosság első létjogosultságát. Így a pesti izr. hitközség házában ma betiltották az ambulanciát, nehogy a ragályt valamelyik újabb beteg behurcolja. Preventív intézkedésképpen külön helyiségről is gondoskodtak a zsidó kórházban arra az esetre, ha valamelyik bentlakó beteg gyanús körülmények között rosszul lenne.

A budapesti tőzsde elnöksége átiratot intézett a mentőegyesület igazgatóságához, hogy a koleraveszély idő tartamára a tőzsde épületében rendes orvosi szolgálatot létesítsen. A mentők igazgatósága a mai nap folyamán elsősorban a helyszíni vizsgálatot tartotta meg Somorjay gazdasági titkár vezetésével és konstatálta, hogy a tőzsde épületében a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik. Mindazonáltal elrendelték az egész épület fertőtlenítését és egyben Aczél első főorvos utasítására az orvosi szolgálatot a mai napon a tőzsdén megkezdtek.

Riadalom a telefonközpontban

A járványkórházban persze erélyesen folyik a munka. Bár az erélyes intézkedések jóformán elfojtották a fővárosban a kolerát, mégis bevisznek a kórházba minden olyan beteget, akit hasmenés vagy hányás fog el.

A délelőtt folyamán különösen az okozott nagy riadalmat, hogy tíz óra után a telefonközpontból jelentették, hogy egy kisasszony koleraveszélyes tünetek között megbetegedett. Dr. Magya-

Ahol Bogdanovics patriárka erunt

Az Ache sebes vizesését mutatja be képünk, azzal a helylyel, ahol Bogdanovics patriárka eltűnt a tova-iramló habokban.

revits Mladen tisztí főorvos a kerületi tisztí orvosokkal azonnal kiment a központba, ott azonban megállapították, hogy a betegnek egyszerűen gyomorgörcei vannak, egyáltalán nem koleraveszélyes és hogy semmiféle intézkedésre szükség nincs.

Az ujbpesti kolera

Ujbpesten Marosán Gábor envygyári munkásról a hatósági orvosok megállapították, hogy *ázsiai kolera*ban betegedett meg. Marosán tegnap óta az ujbpesti járványkórházban van. A Bátorhy-utca 1. számú házat, amelyben a megbetegedett munkás lakott, a hatóság lezárta és a benne lakókat tizenkét rendőr őrzi, hogy el ne távozzanak a házból. A Váci-uti Leitner-féle envygyárat, ahol Marosán dolgozott, szintén a rendőrök szállították meg és a gyárból senkit sem engednek ki. A hatóság a váci-uti tulzsufolt lakásokat kiürítette és a lakókat városi barakokban helyezte el. A tegnap megalakult járvány-bizottság állandóan permanenciában van és a járvány továbbterjedésére nézve a legnagyobb óvintézkedéseket tette meg már eddig is. Ma délelőtt nagy plakátok jelentek meg az utcákon és a közönséget a szükséges óvintézkedésekre tanították ki. A járvány bizottság erősen dolgozik. Bár újabb megbetegedés nem történt, a városi tanács a legmesszebbmenő intézkedéseket tette meg, hogy a sárga rém ellen felvehesse a harcát. A járványkórház és fertőtlenítő intézet már régebben működik, mentőszolgálat is van a városban és ma elrendelte a városi tanács az egész személtelpek salakkal való feltöltését és a személtelpek mellett elvonuló gyári szennyvizeket a Dunába levezető nyitott árok helyett szabályszerű betoncsatornák építését. Ezek a munkálatok mintegy 15.000 korona költséget igényelnek.

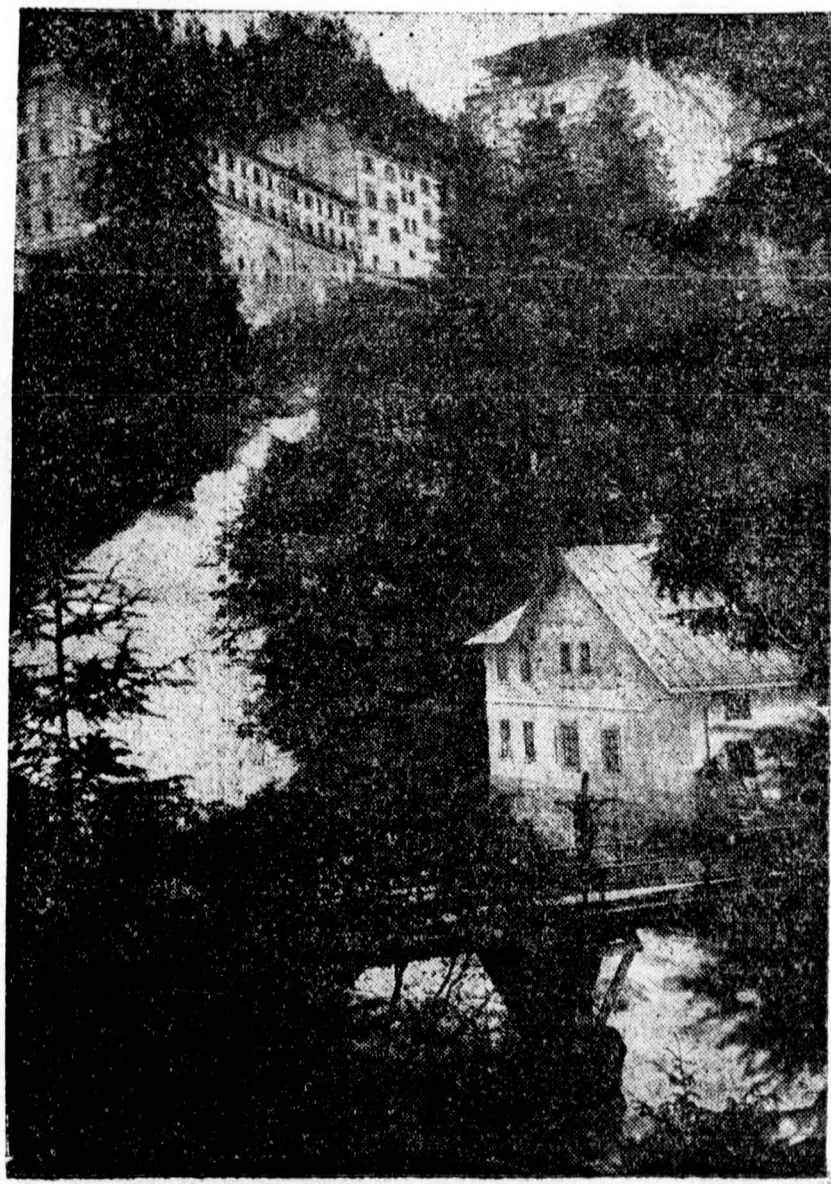
Budafokon

Budafokon tegnap egy munkásasszony koleraveszélyes tünetek között megbetegedett. A budafoki előjáróság telefonkérdezőközpontunkra megerősítette az eset hírért, amit különben a belügyminisztérium is elismer hivatalos jelentésében.

A vidéken

A hivatalos jelentés

A koleráról a belügyminisztérium ma hivatalosan közli: A bácskai Obecsén 3, Szenttamánon 1, Bácsón 1, a krassószörénymegyei Szakaláron 3, a beregmezei Várkucsán 1, Kisszolyván 1, a veszprémmegyei Magyarszentkirályon 1, a pestmegyei Czeglédén 2, Dunapatajon 1, Budafokno 1, Ujbpesten 1, valamint Ujbvidéken és Szolnokon 1-1 gyanús megbetegedés történt.

A délvidéki járvány

Jelentették, hogy tegnap *Ujvidéken* Marics Vince-nevű utcaszéprő koleragyanus tünetek között megbetegedett; Marics már meg is halt az újabb tudósítás szerint.

Szabadkáról jelentik: Bácsopolyán *Bálint* Pálné koleragyanus tünetek között megbetegedett, a szolgabíró a házat kordonnal vettette körül.

Zombori jelentés szerint *Csurogon* kilencz koleragyanus megbetegedés történt, amely közül egy halálos volt. Tegnap járványorvos érkezett a kolerafertőzött vidékre.

Lugosi jelentés szerint a már eddig közölt koleraeseteken kívül, Krassószörény vármegye területéről nem jelentettek újabb eseteket.

Temesvári jelentés szerint *Deliblaton* ma újabb két megbetegedés fordult elő. Egy megyei utkaparó s egy földművesasszony lettek hirtelen rosszul, akiknél kolérát állapítottak meg. A gyulai bakteriológiai intézet jelentése szerint Brankován Mladen és Jovics Mária palanki, valamint Mihajlov Krisztina és Mizvoszki Lajosné deliblati lakosok ürülékében megállapították a kolera bacillust. Temesmegyében eddig 36 koleraeset fordult elő, ezek eredete a dunamenti Temessziget, ahol az első eset előfordult.

Veszprémmege veszedelme

Veszprémből jelentik: Az alispáni hivatalhoz érkezett jelentés szerint Magyarszentkirály községben *Vágó* János 70 éves községi pástor tegnap koleragyanus tünetek között megbetegedett és pár óra múlva meghalt. A beteg váladékait Budapestre küldötték megvizsgálás végett.

Veszprémből jelentik: A város egészségügyi bizottsága ma dr. *Óváry* Ferencz orsz. képviselő elnökele alatt ülést tartott, amelyen a kolera-veszedelemmel szemben alkalmazandó intézkedésekről tárgyaltak. Kimondották a többi között, hogy Veszprém- és Zala vármegyék területét kivéve, az ország más részéből, a fővárosból vagy a külföldről való *quaranténbehozatalt megtiltják*.

Külföldön

A hécsi kolera

A Romániából tegnap este odaérkezett s rosszul lett *Bechetoff* nevű bolgárt koleragyanus beteknek nyilvánítták. A Ferencz József-kórházba szállították.

Meghalt hadosztályparancsnok

Belgrádból jelentik: *Milovan Nedics* vezérkari ezredes, aki mindkét háborúban mint hadosztályparancsnok vett részt, tegnap Nisben kolerában meghalt.

Marienbad tiltakozik

Marienbadból jelentik: A polgármester tiltakozó táviratban tett jelentést a belügyminisztériumnál, hogy a fürdőhelynek rengeteg kárt okozott az a hivatalos jelentés, amely megállapította, hogy Marienbadban egy koleras beteg van. A polgármester táviratában tiltakozik az ellen, hogy a belügyminisztérium ezt közölte a lapokkal. A tiltakozáshoz Karlsbad városi tanácsa is csatlakozott. Azt kifogásolja a polgármester, hogy az illető beteg *Boszniából hurcolta be a kolérát* és a belügyminisztérium úgy tűnt fel az esetet, mintha Marienbad fürdőhelyen kolera-veszedelem volna.

Óvintézkedések a tengeri kikötőkben

Triesztből jelentik: A tengerészeti hatóságnak az alantas hatóságokhoz intézett e hó 12-én kelt körrendelete utalással az utóbbi időben a környező országokban járványszerűen fellépett kolérára, felhívja azoknak figyelmét az ez ügyre vonatkozó korábbi rendelkezések pontos és szigorú betartására. Főleg pedig figyelmezteti a hatóságokat arra, hogy a román, bolgár és török kikötőkből érkező áruk az 1903. évi párisi konvenczióban megállapított elbánásban részesítendők. Egészségügyi zárlat alá veendő a görög és montenegrói kikötőkből érkező áruk is. Minthogy hivatalos híradás szerint Chersonban és Pyreuszban kolera, illetőleg pestis megbetegedések fordultak elő, az onnan érkező áruk az 1903. évi párisi egyezmény határozmányainak megfelelő elbánásban részesítendők.

A mexikói elnökválasztás

Newyork, szeptember 13. *Carranza* tábornok közölte *Huerta* kormányával, hogy az októberben megejtendő elnökválasztáson fellép, ha *Huerta* teljes garanciákat nyújt neki. A napokban érkezett Washingtonba *Zamacona*, akit *Huerta* állítólag bizalmas misszióval küldött az Egyesült-Államokba. *Zamacona* megérkezésekor kijelentette, hogy kizárólag magánügyek miatt érkezett az Egyesült-Államokba.

Összeül a Reichsrat

Bécs, szeptember 13. *Stürgkh* osztrák miniszterelnök csütörtöki kihallgatásán a reichsrath összehívására tett előterjesztést a felségnek. Politikai körökben úgy hírlik, hogy október 20-ika körül hívják össze a reichsrathot, melynek első dolga lesz az 1914. évi első félévi budget letárgyalása.

A nankingi kérdés

Tokio, szeptember 13. Félhivatalos közlés szerint a nankingi incidenssel kapcsolatban a manduriai- és a mongol-kérdés megoldása is küszöbön áll.

Tokio, szeptember 13. Kína elfogadta a japán kormány augusztus 17-iki jegyzékében foglalt összes követelések teljesítését s ezzel a nankingi incidens végleges befejezést nyert.

Izgalmak egy megyegyűlésen

— A boldvai patikust elmozdították —

Borsod vármegye ma tartotta meg őszi közgyűlését Miskolcson *Tarnay* Gyula főispán elnöklésével. E gyűlés nem szükkölködött az izgalmakban, hiszen választás is volt. *Mezőkövöldi* főszolgabíróvá *Zsory* Lajost, szolgabíróvá *Nyilas* Ferenczet, árvászéki ülnökké *Hudák* Ferenczet választották meg.

Huszthy Béla, a megyei függetlenségi párt elnöke és a főispán között, szünet közben, izgalmas szóváltás is támadt. *Huszthy* megtámadta a főispánt, mert a főispán nem járult hozzá az indítványához, hogy az árvászéki állás betöltése folytán megüresedett állásokra is ejtsék meg a választást. Érdekes volt még, hogy *Gulyás* Lajost, a sokat emlegetett boldvai patikust elmozdították, új „kezelőt” rendeltek a helyére. A megyei árvizkárosultaknak 40.000 koronát szavaztak meg és 17 községből *Mezőkeresztes* székelyléllyel új járást alakítanak.

Ahol nincs istentisztelet

— Megpenészedett a misekenyér is —

A biharmegyei *Tinód* község görög-keleti lelkésze pár év előtt *megvakult*. Mintegy *másfél és óta a községben istentisztelet alig tartottak*. A misehez használni szokott kenyér a templomban megpenészedett és ezt az egyházfi a falu alatt elfolyó *Körösbe dobta*. A hívők ezért annyira elkeseredtek, hogy eddig 31 család lépett ki az egyházból. Az utóbbi időben a kilépés oly mértékűt öltött, hogy néhány család kivételével valamennyi a felekezeten kívül *baptistákhoz csatlakoztak*. A hívők elpanaszolták az áttéréseket a hatóságnak, sőt két beadványt is intéztek e tárgyban a főszolgabíróhoz. Azonban az áttérések megakadályozására a hatóság mitsem tett s a *munkaképtelenné vált lelkészt sem nyugdíjazták*. A megmaradt hívők megtagadták a papbér fizetését, arra hivatkozával, hogy lelkészüket munkaképtelen. Most újabb *Tulture* György szentszéki előadóhoz fordultak és ha hamarosan nem történik sürgős intézkedés, úgy az egész egyházat pusztulás fenyegeti a sok millióval dugdatott román főpapok — jóvoltából.

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, szeptember 14. Róm. kath.: E. 18. felemag. — Prot.: 9. E. 17. Pálma. — Görög-orosz: szeptember 1. F. 13. Szept. 1. — Zsidó: Elul 12. — A nap két reggel 5 óra 36 perczkor, nyugszik este 6 óra 15 perczkor. — A hold két délután 6 óra 1 perczkor, nyugszik reggel 4 óra 9 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — *Nyitvalevő muzeumok*: Nemzeti Muzsum összes tárai 9—12-ig, Aquinumi Muzsum 9—4-ig, Ernst Muzsum (Nagy-mező-utca 8.) 9—4-ig, Földtani Muzsum 10—1-ig, Gyermektanulmányi Muzsum 9—12-ig, Iparművészeti Muzsum 9—12-ig, Közlekedési Muzsum 9—12-ig, Mezőgazdasági Muzsum 10—1-ig, Néprajzi Muzsum 9—12-ig és 3—6-ig. — *Nyitvalevő könyvtárak*: Pedagógiai Könyvtár 9—12-ig, Fővárosi Könyvtár áthelyezés miatt zárva.

Hétfő: Szeptember 15. Róm. kath.: Eutrópia öv. — Prot.: Halvila. — Görög-orosz: szeptember 2. Es-mánt. — Zsidó: Elul 13. — A nap két reggel 5 óra 37 perczkor, nyugszik este 6 óra 12 perczkor. — A hold két este 6 óra 17 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 16 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak.

Olvasóinkhoz

Régiak kidőlnek, új emberek jönnek. Elvek elavulnak, új eszmék születnek. Forr, erjed minden. Ősi országok összeomlanak, ifju nemzetek izmosan terjeszkednek körülöttünk. A politikai, a szociális, a gazdasági élet aktuális napi kérdései s a messze jövőre kiható nagy problémái káosz-ként kovályognak szerte. Látunk nagy akarásokat és nagy letöréseket, gigászi harcokat és önző meghunyászkodásokat s látjuk szétforgácsolt és szétforgácsoló erőinket és keressük, de nem találjuk azt a nagyszerű kijegezesedési pontot, amely körül kikristályosodhatna az egységes, demokratikus és független magyar nemzeti állam.

Ezt keressük s ezt kell megtalálnunk! Ez a mi programunk!

A mai pártitülekedéseken és meddő politikai tusákon túl ennek a lapnak, a mely egy félszázadon át küzdött a függetlenségi elvekért és a hamisítatlan liberalizmusért, erről a tövises utról nem szabad továbbra sem letérnie. Mert a függetlenségi elvek nem avultak el s azoknak nem árthat a korrump 67-es kormányzati rendszer, de a megtisztult 67 sem lehet riválisa. Az alkotmányosságért, a jogrend visszaállításáért, a népjogokért és a közéleti erkölcsért vivott s ki tudja még meddig vivandó nagy küzdelemben azonban a szeptőlten 48 kezel foghat mindazokkal, akik, ha más programmal is, ám szintén a demokrácia és a haladás diadalát tűzték célul. Az összes ellenzéki pártok összetartása szemben a mindenre kész hatalommal, az ország legvitálisabb érdeke és létfentartó szükséglete.

Ezt is valljuk változatlanul, mint eddig s anélkül, hogy párhoz tartoznánk vagy személyeket szolgáljunk. Mi csak elveket, igazságokat és eszméket ismerünk és követünk. De megalkuvás és meggörnyedés nélkül.

Persze, a nagy, országos politika mellett a szegény, szenvedő és vérző kis ember ezernyi baját is értjük és orvoslásukért még hatványozottabb erővel szállunk sikra. Egyformán követeljük mindenki részére a politikai jogok mellett a kulturát, a gazdasági források megnyitását, a szociális megbecsülést és az egyenlő mértéket nemcsak a pénz- és véradóban, hanem az állami élet áldásaiban is.

Ez a kijegezesedési pont, amelyet keresünk.

Ez az *Egyvetérs* programja!

— **Királyi kitüntetés.** A király a nyugalomba helyezett *Kohen* Richárd altengernagynak a Lipóterend lovagkeresztjét adományozta.

— **Elmaradt fejedelmi látogatás.** Berlini jelentés szerint az ifju kumberlandi hercegi pár londoni bemutató látogatása az őszről elmarad. A német császár leánya gvingelkedik, más hír szerint anyai örömeinek néz elébe s így a connaughti herceg esküvőjére sem mennek át.

— **Vilmos császár Konopistban.** Berlini jelentés szerint *Vilmos* császár már ez évben, október végén vagy november elején *Konopistba* utazik *Ferencz Ferdinánd* látogatására.

— **Kolportázabetiltás.** Zentáról jelentik: A zentai függetlenségi kör hivatalos lapjának, az „Összetartás”-nak, utcai árusítását a kormány ma rendeletileg betiltotta.

— **Ol**
mátus kollé
elbocsátott
sem maradt
ternátusában
ellátással fe

— **A**
ció, mint z
napon át ta
ról ugvan n
azonban a
a tanácsko
nak, akik b
beszéléseket
nyról tette
tekeleten sz
nem helyese
rályi biztoss
a szavazásn
tudomásul a
koalíció a
násokozást f
Skerlecz kirá
fojtiak megb

— **A**
függetlenségi
indult politik
fejezésre az
megjelentek
számmal, él
nökkel, akik
lak. Karolyi
hétfőn Hev
Justh Gyula

— **A**
hivatalos hel
tartott, amely
tal előkészít
20-án délután
ben tartandó
most küldetn

— **Har**
vényszek (ne
a Harry Tha
lák a kanad
eljárás befeje

— **Meg**
lentik: A ren
hetekkel me
Ryásával ez

— **Ház**
Stein Janka K
Szántó M
12 órákor t
templomban.

Az aranyforku tenorista

Enrico Caruso, a világhíres tenorista Bécsbe érkezett. Az udvari Operában három estén át vendégszerepel, majd Berlinbe és Hamburgba, onnan Amerikába utazik vendégjátékokra. Képünk a művészt Bécs utcáján sétálva mutatja be

— **Kitüntetett altábornagy.** Bécsből jelentik: A király *Ziegler* Emil lovag altábornagynak a pozsonyi második lovashadosztály parancsnokának hosszú évi sikeres működésének újra elismeréséül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta díjmentesen.

— **A rejtélyes turista szerencsétlenség.** Bécsből jelentik: A *Raxon* lezuhant és életét vesztett turista gróf *Lelienthal* Maurice bécsi nyelvtanárral azonos.

— **Árvamegye új főispánja.** A király *Csaplovics* Simon, Árvamegye főispánját ezen állásától felmentette és egyben helyébe *Szinnyei-Merse* István földbirtokost nevezte ki Árvamegye főispánjává. Az erre vonatkozó királyi kéziratok a hivatalos lap keddi számában fognak közzétettni.

— **A zempléni kultúregyesület öröksége.** A gróf *Andrássy* Dénes hagyatékából Zemplénvármegye Közművelődési Egyesületének körülbelül 270 ezer korona jut. Az egyesület ez összegre ki is egyezik az örökösökkel.

— **Az osztrák delegáció palotája.** Az osztrák delegáció Akadémia-utcai palotájának átalakítási munkálatait még a múlt évben megkezdték és a palota udvarán a hivatalos helyiségek kibővítése céljából egy háromemeletes szárnyépületet emeltek. Ujabbban az épület külső részét is átalakítás alá vették és a munkálatokat még az őszi folyamán befejezik, hogy a legközelebbi delegáció zavartalanul tarthassa meg üléseit a véglegesen átalakított palotában.

— **Cicero.** „Minden ember tévedhet” — Ön azonban nem, mivel már tudja, hogy a legelegánsabb készítményű cipőket csakis *Epstein*-nál (Andrássy-ut 40.) kaphatók.

— **Munkapárti képviselők Hédervárott.** Mintegy négy héttel ezelőtt az országgyűlési nemzeti munkapárt képviselőinek egy csoportja Hédervárott járt, hogy a párt elnökét, gróf *Khuen-Héderváry* Károlyt, hédervári otthonában meglátogassa. Hétfőn, e hó 15-én reggel a munkapárt képviselő-tagjainak egy másik csoportja indul ugyanebből a célból Hédervárra, ahonnan estére már visszatérnek a fővárosba.

— **Zola Emil** a francziák legnagyobb regényírójának érdekfeszítő művét, a „Nana”-t dramazáltatta egyik filmgyár. Megelevenedik előttünk a regény hősnőjének tragikus sorsa és testet ölt minden mozzanat, amelyet mindnyájan olvastunk szeretettel olvastunk. Budapest részére e világhírű filmszenzációt a Royal Nagymozgónak (Erzsébet-körút 39.) sikerült nagy anyagi áldozat árán megszereznie és a félheti szenzációs műsorral hétfő, kedd, szerda és csütörtökön kerül bemutatásra.

— **Kegyelem Tarnowska grófnőnek.** Berlinből jelentik: Kievből táviratozzák a Tageblattnak, hogy az olasz király megkegyelmezett *Tarnowska* grófnőnek. Atvja ugyanis egy idő előtt kérvénnyel fordult a királyhoz és hivatkozott rá, hogy leánya a börtönben kifogástalanul viselkedett.

— **Örült a st.-galleni gyilkos.** St.-Gallenből jelentik: *Schwartz* Hermann többszörös gyilkosról megállapította a vizsgálát, hogy *beszámíthatatlan* és az ügyészség beszüntette ellene az eljárást. *Schwartz* tavaly, mikor a katonaságtól kiszabadult, Romanshornban *hét embert agyonlőtt* és több falubeli földművest súlyosan megsebesített.

— **Sikkasztó gyárigazgató.** Stockholmból jelentik: *Ekelund* igazgató 800.000 koronát sikkasztott a Staffantrop cukorgyártól. A hűtlen igazgatót ma elfogták.

— **Oláh Gábor új állása.** A debreczeni református kollégium könyvtartásizségéről méltatlanul elbocsátott neves magyar poéta *Oláh* Gábor mégsem maradt kenvér nélkül. A Dmke debreczeni internátusában *hatszáz* korona évi fizetéssel és *teljes ellátással* felügyelő-tanárnak alkalmazták.

— **A horvát helyzet.** A horvát-szerb koalíció, mint zágrábi tudósítónk jelenti, legutóbb két napon át tanácskozt a helyzetről. A tanácskozásról ugyan nem adtak ki hivatalos közleményt, ma azonban a koalíció hivatalos lapjai jelentik, hogy a tanácskozás során azon képviselő tagjai a pártnak, akik báró *Skertecz* Iván királyi biztossal megbeszéléseket folytattak, ezen megbeszélések eredményéről tettek jelentést a pártértekezletnek. Az értekezleten számos felszólalás történt és bár egyesek nem helyeselték, hogy a párt képviselő tagjai a királyi biztossal tárgyalásokba boesátkoztak, mégis a szavazásnál a túlnyomó többség helyeslőleg vette tudomásul a képviselők eljárását. A horvát-szerb koalíció a jövő hét folyamán újabb bizalmi tanácskozást fog tartani. A tanácskozáson a báró *Skertecz* királyi biztossal folytatott tanácskozásokat fogják megbeszélni.

— **A függetlenségi pártkörből.** Az egyesült függetlenségi és 48-as párt körhelyiségében a megindult politikai élet igen impozáns módon jutott kifejezésre az este folyamán is. A nagy társalgóban megjelentek a Budapesten időző képviselők teljes számmal, élükön gróf *Károlyi* Mihály ügyvezető elnökkel, akit a párt tagjai lelkes ovációval fogadtak. *Károlyi* holnap elutazik Budapestről, hogy hétfőn Hevesmegye közgyűlésén résztvegyen. — *Justh* Gyula visszaérkezését a jövő hétre várják.

— **A Magyar Urinők Egyesülete** tegnap hivatalos helyiségében igazgató-választmányi ülést tartott, amelyen a folyó ügyeket intézték el. Együttal előkészítő gyűlése a folyó évi szeptember 20-án délután 5 órakor a vármegyei ház nagytermében tartandó közgyűlésnek, amelyre a meghívók most küldetnek szét.

— **Harry Thaw ügye.** A Coolebrook-i törvényszék (newyorki jelentés szerint) elhalasztotta a Harry Thaw ügyében kifizetett tárgyalást. Bevárják a kanadai kormány döntését a kiszolgáltatási eljárás befejezése felől.

— **Megszökött kereskedő.** Kaposvárról jelentik: A rendőrség *Gara* Zsigmond vagyonára, aki hetekkel ezelőtt 30.000 korona adósság hátrahagyásával megszökött, elrendelte a bűnügyi zárlatot.

— **Házasság.** *Bárdos* József eljegyezte *Marmorstein* Janka kisasszonyt, Csején. *Szántó* Mór és *Kardos* Gizella e hó 14-én déli 12 órakor tartják esküvőjüket a Dohány-utcai izr. templomban.

— **Ferencz Ferdinánd és a légihajókatasztrófa.** Berlinből jelentik: A heigoland-i légihajókatasztrófa alkalmából *Ferencz Ferdinánd* főherceg *Henrik* porosz herceghez, a német haditengerészet főfelügyelőjéhez a következő táviratot intézte: Megdöbbsent szívvel fejezem ki Néked és a német haditengerészetnek legbensőbb részvételem a Helgoland melletti tragikus katasztrófa alkalmából. *Ferencz Ferdinánd*, *Henrik* porosz herceg köszönő távirattal válaszolt.

— **A berni konferencia.** A berni konferencia hétfőn kezdődik, amelyen az összes európai államok részt vesznek. A konferencia az éjjeli munka eltörlése és a nők munkaidejének legalább 10 órára rendükálása ügyében fog dönteni.

— **Szatmármegye árvizkárja.** *Csaba* Adorján főispán elnöklésével Szatmár vármegye közgazgatási bizottsága hivatalos adatok alapján megállapította, hogy a vármegye árvizkárja 700.000 korona.

A német császárgyakorlatokról

Sziléziában tartják az idei német császárgyakorlatokat, amelyen az uralkodón kívül részt vett Konstantin görög király és a szász király is.

Báró Eötvös József-émlékünnepély

Rákosi Jenő konferánssza a Nemzeti Színházban

A hivatalos világ maideg megelégedett róla. Azok, akik mindig a naptárban kutatnak csip-csup jubileumok után, ezt a súlyos és komoly napot — báró Eötvös József születésének századik évfordulóját — elnézték, elsiklottak fölötte. Egész életük hivatalos dárídók sorozata és mégis csak most teltek be a toasztokkal, most fanyalodott el egy kicsit a kedvük. Az okokat nem is kell keresni, ez benne van a levegőben. A Nemzeti Színház sietett a segítségükre és egy elegáns mozdulattal helyrehozott mindent. Előszedte *Szigeti József* népszínművét, a *Violát*, amelyet Eötvös pompás regényéből „A falu jegyzőjéből” ollózott ki a színész-szerző. Amit a politikustól megtagadtak, azt az írival megleenni még se merték.

Igy a multból előszedve egy darab, erősen pergő élet, mégis csak érdekes. A színészeket is megkapta a különös szenzáció és egész művésztükkkel rajzolták meg az alakokat. Egy pilanatra megint feltámadt a jogait féltő nemesség, előttünk ágált az arisztokrata gög, messziről már hallatszik a szabadság dala, emberi gonoszságok, indulatok sokkal méltótlóbban mutatják magukat, mint a ma burkában. Mintha az egész csak kép lenne, amit a felzigatott képzelet előrajzol, szavak állnak talpra az agyunkban, szavak, amelyeket a nagy reformátor mondott, ideák, eszmék. — az ő jelmondatai — kezdenek lelkesíteni.

Előtte Rákosi Jenő mondott melegen átértzett konferánsszót. Eötvös József alakját nem kell lefesteni, jól érezté, inkább az embert akarta bemutatni. A szavakból épített hidon lassan elénk jött Karthausi poétája. Egy kicsit csodálkozunk rajta, hogy alakja nem hatalmas, vékony, nem sokat ígérő, de a szeméi égnek, az erősen kék színben huzódnak meg a legigazabb, legemberibb érzések. Személyes érintkezéseit, apró litkokat árult el az öreg költő, a szavai olyanok voltak, mint a pirinyó mozaikdarabok, lassan simulnak egymáshoz, pontosan összedörzsölődtek, csak így él előttünk igazán báró Eötvös József. A publikum lelkes tapsokkal honorálta az előadást, így köszönte meg, hogy helyes világításban pillanthatta meg a báró, az arisztokrata demokratát.

Az előadás maga kiváló volt. *Bakó László* kedvére énekelhetett, *Rózsahagyi* megmutatta, hogy komoly színész. *Vizváry Mariska* finoman jellemzett, *Kürti József* erősen tud aláhuzni, *Alszegehy Irma*, *Fai Szerén*, *Mátrai Erzsébet*, *Garamszeghy Gál*, *Bartos* és a többiek egytől-egyig helyükön állottak. Egy kis szerepben *Rainai* mutatta meg, hogy mindig komolyan kell venni, pár szóval jobban jellemzett, mintha az ő kezében lenne a vezetés szerepe.

Egy kis házi jubileum is volt. *Demjén Marinak* most ünnepelték negyven esztendősi színészi jubileumát. Forró szeretettel vették körül társnői és kollégái az imádott színésznő alakját. Növelte az este pikánságát még az a körülmény is, hogy a művésznő ma *Violáné* anyját játszotta, negyven év előtt pedig, mint — *Viola* kis leánya lépett először színpadra.

(*) **Opera.** Pompás, friss ritmusban dirigált *Pillangó kisasszony* volt az Opera mai második előadása. *Medek Anna* a czimszerepben lépett közelebb Puccinihez. Több gondot fordított az alakításra, mint az énekre. Ez hiba volt. Az egész alak tulságosan forszírozta a japán szokásokat, kifejezéseket. Arcz, alak, fellépés, járás, minden csak stílusra törekedett, másodsorba helyezvén az éneket. Ez nem azt jelenti, hogy az ének nem volt tiszta, művészi, finom és lélekből fakadó. *Medek Anna* kétségkívül nagy ambícióval tanulta a nehéz szerepet, de neki nem kell elsősorban színésznőnek lenni, mert a talentum elsősorban az énekesnőben van. A publikum rendkívüli melegséggel fogadta, vele együtt ünnepelte *Székelyhidy gyönyörű* hangú *Pinkertonját*. A

zenekar élén *Tangó* ült és ünnepnap előadást vezényelt. Ezt az energiát, erőt, lelkesedést és elementáris temperamentumot nem szabad így egy estére pazarolni. Ezt semmiféle fizikum el nem bírja. Ez bravour és jobban próbára teszi a szervezetet, mint szabad volna. Az ilyen állandó izgalmas dirigálás főnkre tesz minden erőt, akaratot és a publikum nem kívánja, csak ha rászoktatják. És ezt nem szabad, erre semmi szükség nincsen.

(*) **A „Scala” hangverseny-igazgatóság**, amely *Charles Müller*, közismert impregzió vezetője alatt áll, most teszi közzé ideai művészi programját. Célja, hogy a magyar zenei életet egészségesebb mederbe terelje s egyszersmind népszerűsítse. E czélok megvalósítására már a jövő hóban, október hó végén, hozzálát az igazgatóság. 12 estére terjedő művészi programját az egyáltalán elérhető művészi magaslat jellemzi. Csak röviden említtük ezeket: *Picoaver*, a bécsi opera hírneves tenoristája, *Porges* gondokkaművész, *Tetrazzini*, a világ legnagyobbszerű koloratúrénekesnője, *Isaye*, *Rosenthal*, a párisi nagy opera starjai, *Campredon Jeanne*, *Feuermann*, a még igen fiatal hegedűművész, *Walden Heine*, *Wohlgemuth*, *Tressler*, a bécsi Burg-színház tagjainak drámai estéje, melyet *Molnár Ferencz* fog, mint conferencer bevezetni, *Kurt Melanie*, a berlini udvari opera s *Engelhard* dessauai hőstenor Wagner-estéje, a magyar királyi Operaház nagy zenekarának közreműködésével, *Kerner István* az élén, *Feinhals*, *L'Hoffmann*, *Onégen*, továbbá *Toselli* zongoraművész s *de Lys Edith*, a londoni Covent-garden tagjának estéje. Hogy ez elsőrangú, európai színvonalu művészi események a közönség minél szélesebb körében visszhangra találhassanak, az eddig szokásos árakat úgy szorította le az igazgatóság, hogy azt bérlet formájában a legolcsóbb módon juttatja a közönséghez, a legolcsóbb bérlet 24 korona, a legdrágább 120 korona. A bérlet közönség ezenkívül minden est műsorát ingyen kapja, bérleti számára pedig külön ruhátart tartó fűm, szintén ingyen. Mind a tizenkét est a fővárosi Vigadóban lesz, kezdetük negyed 9-kor. Minden, esetleg meg nem tartott estnek, megfelelő tizenkettő-részt a „Scala” bérletének visszafizeli. Előjegyzéseket a „Scala” (Andrássy-ut 6. sz.) igazgatósága fogad el. Miután a jó helyek iránt nagy az érdeklődés, a közönségnek saját érdekében áll, hogy kívánságát minél előbb a „Scala”-val tudassa.

(*) **Színházak hírei.** A Magyar Királyi Operaház jövő heti műsorát az igazgatóság a következőképen állította össze: Vasárnap A denevér-t adják, hétfőn Burrian Károly kamararénekes először énekl az idén Lohengrin czimszerepét. Kedden a Május királynője, Gluck Lajos egyfelvonásos, ezután pedig Beethoven Prometeusz című balletje kerül színre. Szerdán a Pillangókisasszony-t ismétlik meg. Csütörtökön a Bibliás ember-t adják, a czimszerepben Burrian Károly kamararénekes fellépésével. Pénteken a Troubadour van műsoron. Szombaton a Bohémélet kerül színre. Vasárnapra a Tosca-t tüzték ki Parvis Taurinó baritonista, szerződött tag első fellépésével.

A Népopera e heti műsorának különös jelentőséget ad egy művészi esemény: a Lohengrin színrehozatala. Annak a nagyszabású operai programnak, amely a Népopera maga elé tűzött és minden igyekezetével meg is valósított, egyik kimagasló erőpróbája a Wagner-dalművek előadása. Elsőnek a budapesti közönség legnépszerűbb operájára, a Lohengrinre kerül a sor, amelyet pénteken játszanak először s a Népopera egyik legjelentősebb feladata, a klasszikus zene népszerűsítése, ezzel a teljesüléshez érkezett, mert a budapesti közönség igazán nem hallhatta még Wagner remekét 50 filléres és egy koronás helyárak mellett és úgy, hogy a legdrágább jegyért sem kell öt koronánál többet fizetni. A Lohengrin pénteki előadását ennél fogva fokozott érdeklődés előzi meg és előrelátható, hogy zsufolt ház előtt fog a Népoperában először fölhangozni a Wagner zenéje, amelynek tolmácsolója a zenekar élén *Reiner Frigyes*, a színpadon pedig *Arányi Dezső*, *Adler Adeline*, *Murányi Erzsébet*, *Pajor*, *Bihar* és *Szántó* lesznek. A Lohengrin esték kivételével a műsört a zsufolt házakat vonzó Budagyöngye tölti be, amely gyors népszerűsége jutva, kasszadarabja lett a színháznak. A főszerepeket *Szojter Ilona*, *Berky Lili*, *Ujváry*, *Marosffy*, *Huszár*, *Horthy*, *Mátrai János* játsszák. A két mérsékelt helyáru vasárnap délutáni előadás a *Béldi-Zerkovitz* diadalmas Arany-esőjének jut.

A Magyar Színház pénteken Rákosi Jenő klasszikus vigjátékával a Szerlem iskolájával gazdagítja műsorát. Pénteken, 19-én kerül először a Magyar Színházban színre Rákosi Jenő e klasszikus műve. A Szerlem iskolája első előadásáig Az új földesur vasárnap este, hétfőn, szerdán és csütörtökön kerül színre. Kedden a Farkas-t adják. Holnap, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a Kék madár kerül színre.

Feltalálók utmutatója

szabadalmassághoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi

Aron és Molnár
szabadalmi és értékesítési osztálya
Budapest, VIII. ker., József-körut 9.

Kizárólag az

URÁNIA SZÍNHÁZ

mutatja be természet-hű felvételeiben

POMPEJI utolsó napjai

EDWARD BULWER világhírű regénye alapján

című 2100 méter hosszú látványos mozgófényképet (az AMBROSIO-czég gyártmánya. — Előadások kezdete hétköznap, 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyek előre válthatók délelőtt 9-től 12 óráig és délután 4 órától kezdve.

Felülmulja a QUO VADIS-t

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Repülés Balassagyarmaton.** Kvasz András kiváló pilótánk, vasárnap Balassagyarmaton repül.

© **Halálos repülés.** Brassóából jelentik: *Vlaiku Aurél* erdélyi születésű román aviatikus, foglalkozására gépészmérnök, aki erdélyi városaikban is sok sikeres felszállást produkált. Campina mellett *lezuhant és meghalt*. *Vlaiku* az utóbbi időben állandó tartózkodásra Romániába költözött.

Nyílttér

(E rovatban közléteikért nem vállal felelősséget a szerk.)

ABBAZIA

Prospektusokat ingyen küld a Kurkommission

Világhírű tengeri fürdő kiváló a nagy sótartalom és a víz magas hőfoka miatt. Elragadóan szép fenyves. A környék csupa erdő. Pompás sétányok, érdekes kirándulások a tengeren. — Nagy park és vízi-ünnepélyek, reuniók, sportok stb

MATTONI'ÉLE GIESSHÜBLER

természetes égvényes SAVANYÚVIZ.

Kitűnően megvéd kolera ellen!

Egyenruházati intézet

Márer Adolf, Budapest, Baross-tér 6.

Önkéntesi felszerelések a legszebb és legjobb kivitelben. ALAPÍTVÁ 1889-ben Telefon József-17:28

Használt

ISKOLAKÖNYVEK

és zeneművek olcsó árban kaphatók

RUZITSKA J. antiquarium
Budapest, VII., Erzsébet-körút 14.

Vernissage-ok

— AMűvészház és az Ernst-muzeum —

A Művészház, mely a fiatal festőgárdának egy csoportba való foglalását tűzte ki céljául, ma nyitotta meg negyedik zsűrimentes kiállítását. A zsűrimenteség alapján (vengőbb képek is kerültek a falakra — a kiállítást rendezők szerencsés ötlete következtében egy külön „Lachkammer“-be — de a sok kvalitatív munka a mérleget a Művészház javára döntötte el; a kiállítás fényesen sikerült.

Az első terem dr. Jánossy Béla hagyatékában maradt antik és modern képek foglalják el. A régi mestereket Bronzino, Philippe de Champaigne, Carlo Dolci, Andrea del Sarto, Netzscher, Giotto- és Rafael-iskola, egy állítólagos Titián és Rembrandt stb. egy-egy műve, a modern magyar pikúrát pedig néhány nagyon szép Thorma, Rippl, Réti, Grünwald Ferenczy, Vaszary, Hollóssy, Mannheimer, Kosztolányi, Paál és báró Mednyánszky képviselik.

A többi terem a zsűrimenteseké, melyek közül határozott tudással, egységes színhatással Major Henrik két portréja emelkedik ki. Czobél Béla egész kollektívával szerepel. Az igazgatóság erre a kiállításra határozatlanul kivételesen egy-egy művésznek két kép kiállítását engedélyezte. Miért állíthatott ki ő tizenháromat? Néhány portréját kivéve, képei érthetetlenek. Csont Ferenc két nagyon finom pasztellje és egy kis olajfestménye megérett, szép dolgok. Orbán Dezső dalmát tájai meleg tónusu képek, Tihanyi Lajos egy szép tájképe felül áll tuzozott portréin, Lehel Mária egy kettős aktot és a kis leánya portréját állította ki. Ez utóbbi könnyed finomságával és alkotója erős talentumával legjobb bizonyítványt ad a szép művésznőről. Gedő Lipót portréi közül a „Ferde orru ember“ érdekes. Kornai József egy tájképe és biztos kézzel megrajzolt hármastája, Körmendi-Frimm Ervin tájképe, Egri József hajómunkásai, Murán Vilmos pasztelljei, Femes-Beck Vilmos szobra és virágtar-

tója emelik a kiállítás színvonalát. Figyelemre méltóak még Teplanszky, Scheiber, Döményi és Berkes képei. A grafikát Feiler Erzsé Wilde illusztrációi és Tuszkay Márton pompásan megrajzolt és meglepően finom plakátjai képviselik. Bohacsek Edének „Romantikus alapon természet után készült dekoratív tájkép“ cz. festménye oly mulatságos, mint a czime.

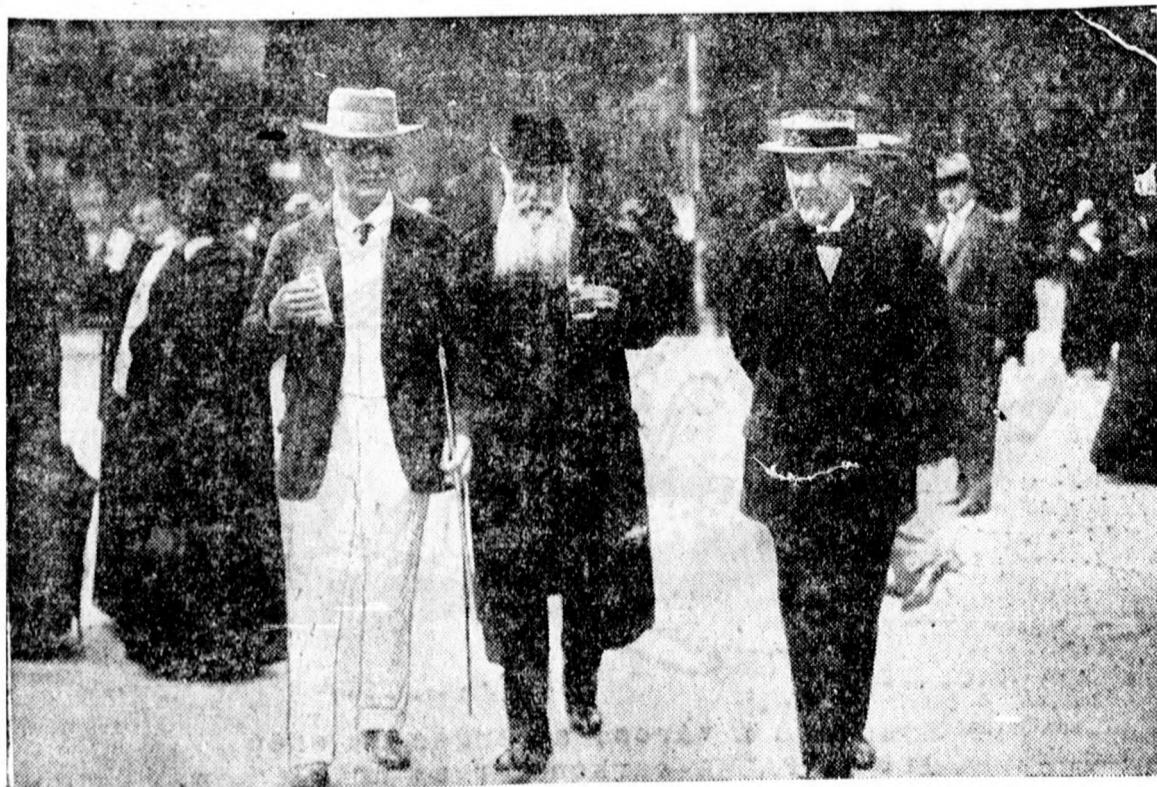
Külön fülkében van elhelyezve Rippl-Rónai két üvegfestménye, mely erősen dokumentálja, hogy mint iparművész is elsőrangú mester.

Az Ernst-muzeum is ma nyitotta meg a francia mestereket bemutató kiállítását. A XIX. század francziáit találjuk itt egybegyűjtve. Elmaradhatatlan a siker egy kiállításon, ahol olyan nevekkel találkozunk, mint Goya, Daumier, Millet, Courbet, Ingres Wisler, Delacroix, Pivois de Chavannes, Manet, Monet, Silleu, van Gogh, Henry de Toulouse-Lautrec, Picasso stb.

A gyűjtemény gazdag és összeállítása oly sikerült, hogy belőle a XIX. század hatalmas fejlődésének tiszta képét kapjuk.

Dr. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter, ma délután négy órakor meglátogatta az Ernst-muzeum kiállítását.

Miért kinlódik annyi sok ember és miért tudja oly kevés az életet igazán kihasználni? Mert a legtöbb embernek nincs egészséges székelése! Hogy ezt a krónikus anyagcsere zavart megszüntessük, arra a már régóta nagyszerűen bevált valódi Ferencz József-keserűviz használata a legalkalmasabb. Ez a világhírű gyógyforrás a budai hegyvidék természeti kincse, semmiféle ártalmas alkotórészt nem tartalmaz és huzamosabb használat esetén is rendes, enyhe és fájdalommentes széketet idéz elő. Ehhez járul, hogy ez az ásványos keserűviz minden ellenszenv nélkül, igazán könnyen iható. Ajánlják a legnagyobb tudósok, mint Bamberger, Braun, Breisky, Kázmárczky, Korányi, Krafft-Ebing, Meynert, Oser, Purjesz, Schauta, Stiller, Tauffer és a gyógytudomány számos más nagynevű képviselője. A természetes Ferencz József-keserűviz a gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerkereskedésekben kapható. Ahol nincs, ott forduljunk direkt a Ferencz József-gyógyforrások szétküldési igazgatóságához, Budapesten. (Főposta-fiók 210. sz.)

Pasics Marienbadban

A szerbek ravasz kancellárja a lezajlott Balkán-háború után jól megérdemelt pihenőjét élvezi Marienbadban. Képünkön Pasics miniszterelnök reggeli sétája közben látható.

A Kálvin-téri bódét lebontják

— Mi lesz a tovább? —

A belügyminiszter most véglegesen döntött a Kálvin-téri ideiglenes árubóde (most a Báthory-kávéház helyisége) lebontása dolgában és a fővároshoz intézett leiratában elrendelte, hogy a bódé legkésőbb ez év november hó 1-én bontás alá kerüljön. Két esztendő háborúságának vet véget ezzel a határozattal a belügyminiszter és a főváros álláspontjával szemben a közmunkatanács álláspontját tette magáévá, mely két év óta sürgeti a Kálvin-teret eléktelenítő bódé lebontását. És ugyanakkor, amikor közmunkatanács és belügyminiszter az ideiglenesen épült árubóde lebontása mellett döntenek, a főváros — ugy látszik — beleszeretett ezekben a bódékba és valamely lítkos vonzalomnál fogva a régi és teljesen felesleges bódék fentartásához ragaszkodik. A rókusi bódé még ma is elékteleníti a Népszínház előtti teret, pedig ez a bódé azért épült három esztendővel ezelőtt, hogy benne a kis-Rókusból kitelepített kereskedők nyerjenek elhelyezést. A kis-Rókus azonban még ma is fennáll, a kereskedők üzleteikkel még ma is benne vannak és a rókusi ideiglenes bódét azóta is, ma is olyan üzlet tulajdonosok bérlik, akik a bódé építőjének illegitím, nagy bérösszeget fizetnek. Mert az üzleti béreket nem a fővárosnak, hanem a bódé építőjének fizetik. A szervita-téri bódéval is így állunk. Szénássy-Gyula kereskedő, akinek Kristóf-téri házának tűzfala nemrég bedőlt, arra kérte a tanácsot, hogy a szervita-téri ideiglenes árubódét hat heti használatra engedje át neki. A tanács az engedélyt minden skrupulus nélkül megadta. De előre is megjósoljuk, hogy a hat hét elteltével sem fogják a bódét lebontani, mert addigra majd csak találnak okot, hogy a bódé továbbra is elkerülje a munkások csákányát.

Figyelmeztetés!

Öfelségének Ischlben és az egészség európai sajtó képviselőinek bemutatott EDISON beszélőmozi a szakkörök és a sajtó egybehangzó véleménye szerint korunk legcsodálatosabb találmánya.

Edison e találmányának előadási jogát Magyarország összes városai és az összes balkáni államokra egy magyar társaság megvette.

Az előadási jog iránt érdeklődőknek egyelőre felvilágosítást nyújt Dr. Gönczi Dezső és Dr. Gönczi Elemér ügyvédek irodája d. u. 4-6-ig Budapest, Reáltanoda-utca 9.

Embersport

Labdarugás

() **A Testnevelési Tanács** vasárnap délelőtt 11 órakor az Akadémia elnöki tanástermében tartja meg alakuló ülését.

() **A bajnoki mérkőzések** a vasárnap legfontosabb eseményei. Az első osztályú bajnokságot nyolcz egyesület fog mérkőzni egymással a két ponttért és a sorsolás úgy hozta, hogy mind a négy küzdelem rendkívül erősnek ígérkezik. Teljesen nyílt kimenetelű a MTK—BAK mérkőzés, amely a Hungária-úti pályán kerül eldöntésre. A kék-feketének csapata az idei szezonban nagy formáról tett bizonyosságot, az FTC és a DFC ellen elért eredményei méltó riválisává avatják az MTK-nak. Legerősebb összeállításában fog játszani a Testgyakorlók csapata és ha a kék-fehérek csatlósora nem játszsa ki a teljes formáját, úgy az MTK első bajnoki mérkőzése vereséggel végződhetik. A matchet Sugár István vezeti. Érdekesség tekintetében az FTC—MAC mérkőzés következik. Mindkét csapat a tavalyi összeállításában fog szerepelni és így a zöld-fehéreknek Payer, a sárga-kékeknek Kehring és Medgyesi újra játszanak. Az üllői-úti pályán kerül ez a match eldöntésre. Izsó László bíraskodása mellett. A BTC—Törökös mérkőzése az FTC—MAC előtt lesz lejátszva. A nagy formában levő Törökösnek kemény munkát fog adni a BTC, amely a múlt héten formáján alul játszott és most ki akarja pótolni múlt heti hibáját. A határ-utcai pályán kerül eldöntésre a negyedik bajnoki küzdelem, a III. kerületi TVE és az UTE között. Az óbudaiak előnyére szolgál, hogy saját pályájukon, saját közönségük előtt fognak játszani, míg az újpestiek mellett a klasszis stól.

() **A Harminczhármasok** második mérkőzése Oroszországban nem járt sikerrel, mert a Pétervári Amatőr Sport Egylettől kikapott a 33-as FC 3:2 arányban, felidő 3:1 arányban végződött az oroszok javára. A matchet egy pétervári bíró nagyon gyöngén vezette. Vasárnapi ellenfele a 33. FC-nek a Leipziger Bewegungsspielerek lesznek, akik tavaly Németország bajnokságát nyerték meg.

() **Nagy József** az MTK kiváló képességű fiatal balösszekötője, aki néhány hónapig Kolozsvaron volt, most újra Budapestre költözött és vasárnap már játszani fog az MTK csapatában a BAK ellen.

() **A Nemzeti Sport Club** csapata Pécselt fog játszani vasárnap. Ellenfele a Pécsi Atlétikai Club lesz, amely az NSC fogadtatására nagy előkészületeket tesz.

() **A második osztályú bajnokság** favoritja a MAFC holnap egyik legerősebb mérkőzését játszsa le a bajnokság keretében. A műegyetemiek ellenfele a KAOE lesz, amely szintén döntő szerepet játszik a II. osztályban. Mindkét csapat legerősebb összeállításban matchel. A küzdelem színhelye a lágymánvosi pálya. Előzőleg a BEAC a Pestújhelyi Sport Clubbal játszik.

Atlétika

() **Osztrák—magyar válogatott atléták** fognak egymással küzdeni vasárnap délután Bécsben, a Hohe Warte pályán. Az atlétikai viadal tizenkét versenyszámból áll és a magyar atléták győzelme a rudugrást kivéve, az összes számokban biztosra vehető.

() **Az atléták másodklasszisa** fog vasárnap délután találkát adni egymásnak a Hungária-úti pályán az MTK—BAK bajnoki labdarugó mérkőzése előtt. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete rendezi az idén már harmadik atlétikai viadalát, amelyre a nevezések fényesen sikerültek és az összes számokban élénk és erős küzdelem várható.

Vívás

() **A Fodor-féle torna- és vívóintézet megnyitása.** Mint minden évben, úgy ezúttal is a Fodor-féle vívóintézet nyitja meg először helyiségeit a torna- és vívás híveinek s kezdi meg rendszeresen, nyári hónapokban sem szünetelt oktatást. Valamint az elmúlt évek elején, úgy most is arra törekedett Fodor mester, hogy felhasználva az elmúlt év tapasztalatait, újabb meglepetéseket nyújthasson a vívóknak, nemcsak a pedagógia, hanem a higiénia terén is. Ez utóbbit véve figyelembe, a kényelem, a szellőztetés, a megfelelő levegő állandó biztosítása volt a mester törekvése, míg a pedagógia terén újabb s kiváló tanerőkkel egészítette ki, kiváló mesteri gárdáját olyképen, hogy bármely időben kellően szakképzett mester álljon rendelkezésére úgy a kezdő s haladó iskolázónak, mint a rutinját fejleszteni kívánó versenyzőnek. Fodor mester ez évben is tovább óhajtja fejleszteni specialitását,

a gyermekvívást, valamint a női tornát és vívást. E téren Fodor mester az első s utólérhetően. Senki sem volt képes ezideig a serdülő gyermek lelkiületére oly befolyást gyakorolni, hogy ez a tört. kedvenc játékszerével egyenlő kedvteléssel forgassa. Fodor mester neve e téren ugyszólván fogalomává vált s a szezonzáró vizgák alkalmával a jelenlevő tanfőriak s szülők nem győzték elismerésüket kifejezni a mester hatásos s elvitázhatatlan sikeréért. Amit Fodor mester a szezon végén tartandó vizsgán bemutat az az ó ajánló levele a jövőre, Fodor Károly vívómester intézetében a rendszeres vivásoktatás megkezdődött s a beiratások az intézet (IV., Koronaherceg-utca 3.) helyiségében egész nap folynak. Andrassy-ut 88. számú fióktermében az oktatás október 1-én kezdődik.

Lósport

Galopp-verseny

() **Bécsi lóversenyek.** A mai részletes eredmények a következők:

- I. Nyeretlenség verseny. 3000 K. 1800 m. 1. San Gallo (Sas), 2. Spavaldó, 3. Komet. Tot.: 10:20, 20:33, 44.
- II. Kétlővesek eladóversenye. 3000 K. 900 m. 1. Bonnie Bairn (Brooks), 2. Virgaloo, 3. Bettina. Tot.: 10:32, 20:52, 67, 71.
- III. Oberweideni-díj. 5000 K. 1200 m. 1. Svecly (Pretzner), 2. Chiquet, 3. Trakta. Tot.: 10:43, 20:28, 24.
- IV. Rascal-handicap. 5000 K. 1000 m. 1. Karenina (Danek) és Ciprus (Tóth), 3. Rátartós. Tot.: 10:86—43 20:101, 196, 52.
- V. Kétlőves nyeretlenség verseny. 5000 K. 1100 m. 1. Confusionárius (Varga), 2. Alcazar, 3. Galligh. Tot.: 10:40, 20:36, 135, 54.
- VI. Gátverseny. 4000 K. 2400 m. 1. Agrár (Smeida), 2. Bellebonne, 3. Saul II. Tot.: 10:37, 20:26, 24, 23.
- VII. Handicap. 3000 K. 1600 m. 1. Lesbos (Carlslake), 2. Gondola, 3. Piroška. Tot.: 10:68, 20:39, 58, 31.

Az Esterházy emlékverseny holnap a főszám. Hét biztos indulója van a versenynek, mert Bien ainéet mégsem indítja istállója és Jaroslaw is kétes induló. Kiemelkedő sánza egy voungernek sincs s ha mégis Percyben bíznunk, ezt csak Iovasára: Janekre való tekintettel tesszük. A helyeket alkalmasint Kamilla és Kontrás foglalják le. Jelöltjeink:

- I. Sanda—Retract.
- II. Gratiola—Mon Cousin.
- III. Elector—Nimród.
- IV. Percy—Kamilla.
- V. Gimpli—Avignon.
- VI. Tenedés—Müdchen.
- VII. Potiron—Esperanza.

() **Az alagi ölnap meeting** holnap véget ér. Kedves emlékeket nem hagy ez a rövid lejáratu meeting s mint az előjelekből látjuk, az utolsó nap is ugyanolyan auspiciumok mellett fog lefolyni, mint az eddigiek. Három versenyben urlovasok fognak lovagolni, háromban pedig professzionisták. Jelöltjeink:

- I. Agr—Rex—Schönau.
- II. Folis-lov.—Royal Mail.
- III. Tyli—Via—Ti ricordi?
- IV. Robot—Diquer.
- V. Ónad—Derü—Dálnok.
- VI. Toionon—Pejacevich-ist.

§ **Ügyvédek egymás ellen.** Több ízben foglalkoztunk már azzal az elkéseredett harczzal, a melyet két budapesti ügyvéd, a dr. Pátkai fivérek, indítottak egyik karlárskuk, dr. Bácskai Albert budapesti ügyvéd ellen, tömérdek büntető- és egyéb följelentések alakiában. Ezek a följelentések rendre alaptalanoknak találtatván, csak legutóbb ítélte el a budapesti kir. büntető törvényszék dr. Pátkai Bélát hatóság előtti rágalmazás miatt 500 korona pénzbüntetésre. Tegnap dr. Pátkai Dániel volt soron, akit a büntető törvényszék ugyanilyen, dr. Bácskai terhére elkövetett vétségért 400 korona pénzbüntetésre ítél el, amely ítélet ellen a vádlott dr. Pátkai semmisségi panaszszal élt, amelyet azonban a kir. tábla — mint teljesen alaptalant — elutasított.

§ **A Tinova-ügy.** Az „Alkotmány“ a múlt év augusztusában több cikkekben foglalkozott a székelyföldi erdőpanamákkal és ennek során Persián Ádám hírlapíró beszámolt az Erdélyben nagy port felvert Tinova-ügyről. Ezeket a cikkekkel Gaál Miklós földbirtokos, Szathmáry István gyógyszerész, Mélik István földbirtokos, a Tinova közkereseti társaság és Smilovics Seliq fakereskedő inkrimináltak. A pert ma kezdte tárgyalni a budapesti büntető törvényszék. Minthogy a mai tárgyaláson csak Gaál Miklós panaszja volt kitűzve, összesen azonban öt ügyről van szó, Persián azt kérte, egyesítsék ez ügyeket és utalják az egészlet esküdtbírószág elé. A bíróság legközelebb fog határozni a kérdésről. Ha a bíróság elrendeli az ügyek egyesítését, az esküdtszéki tárgyaláson nagyszabásu bizonyítás fog megindulni. A védelem részéről elsősorban Mezőssy Béla volt földművelésügyi államtitkárnak és Kállay Ulul orsz. képviselő. Csik vármegye volt főispánjának kihallgatását fogják kérni.

§ **A letartóztatott Steimann-fluk bűnügye.** A különféle bűnös tözsdemanipulációk miatt letartóztatott Steimann Bódog, Steimann Ottó és Steimann Pál volt bankhivatalnokok bűnügyében a rendőség folytatja a nyomozást. A letartóztatott Steimann-flukat ma délután szállították át az ügyészség fogházába. A védők a letartóztatás ellen felfolyamodást jelentettek be. A három terhelt holnap hallgatják ki s ugyanakkor határoznak a további fogvatartás kérdésében is.

§ **Elítélt részvénytársasági igazgatók.** Nagyváradról jelentik: A berettyóújfalui kereskedelmi rt. igazgatóságának néhány tagját a nagyváradi törvényszék egy részvényes följelentése alapján elítélte, mert a részvénytőke 30 százalékát nem részvényesek fizették be, hanem az alapítók részvénybelizés címén mutalták ki. A nagyváradi törvényszék Kovács Mór vezérigazgatót 200, négy igazgatósági tagot pedig 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Felelős szerkesztő
DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ
Kiadó-tulajdonos:
Magyar Ujságkiadó Vállalat
Igazgató: ERDŐS ARMAND

8 NAP ALATT A FÖLD KÖRÜL

VIII. nap. Távirat: Gyönyörű a város, a tenger is szép, Velencéből. Itt is PALMA-sarkon jár az ur s a nép. Nagyszerű a makaroni, jóizű a hal PALMA-sarok dicsőségét zengi minden dal.

KÖZGAZDASÁG

A végleges termés. A földművelésügyi minisztérium ma tette közzé az ország 1913. évi termésének adatait. Eszerint termelt: Buza 45.361.519 mm., rozs és kétszeres 14.225.930 mm., árpa 17.157.086 mm., zab 14.921.107 mm., Az augusztus 18-iki legutolsó becslés a búzát 41.409.000 métermázsára (1912. évben 47.172.162 mm. volt a termés) becsülte, míg a rozsot a legutolsó becslés 13.350.000 métermázsára (1912. évben 13.752.821), az árpát mintegy 16.595.000 métermázsára becsülte az utolsó jelentés (1912. évben 15.271.204 volt) s végül a zabot a legutolsó becslés 14.292.000 métermázsára mondta (1912. évben 11.142.977 métermázsára termelt). Szóval a végleges számok a gazdasági helyzet kedvezőbb alakulását tüntetik fel. Ez adatok szerint tehát közepes termésünk volt.

A Kassa-Oderbergi Vasut több milliós építkezése. A MÁV. beruházó programjának szünetelése folytán az iparosokat és kereskedőket ért veszteséget némileg kárpótolni fogja az a nagyszabású építkezés, melyet a KSOD. folytat. A vasútársaság a Szepességben három hatalmas pályaudvart emeltet. Az egyiket Poprádon építik meg, s a társaság már tárgyal is a várossal a terület átengedése végett s a poprádi állomásbővítés befejezése után azonnal hozzáfognak az építéshez is. A másik pályaudvar Késmárkon lesz, ennek építése már folyik; a harmadik pályaudvart Iglón építik föl, s ennek a személypályaudvarnak munkálatát csak a jövő esztendőben kezdik meg.

Koronajáradék 81.35. A négyszázalékos járadék igen alacsony árfolyamra süllyedt, s ma 61.35 koronás kurzuson zárult. Ez az árfolyam annak a kedvezőtlen pénzügyi helyzetnek a következménye, amely minden fix kamatozású papírost mostoha elbánásban részesít. Az osztrák járadék is hanyatlott, de a két százalékos különbség ma is megvan a magyar és osztrák rente között. Az új járadékok híre is romlja a fix kamatozású papírosok piacát, mert minden új államkölcsön híre előtt csökken a régi járadékok árfolyama.

Gyufagyárak szervezkedése. Bécsből jelentik: A magyarországi gyufagyárak kísérletet tettek arra, hogy egyesületbe szervezkedjenek osztrák mintára. A tárgyalások még a nyári hónapok előtt kezdődtek, de azóta nem haladtak s most ősszel — mint a NWT. értesül — újból meg fognak indulni.

A Vasutas Takarékpénztár helyzete. Az utolsó években a fővárosban keletkezett pénzintézetek között az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár futotta meg a legvorsabb karriért. A kis pénzintézetek sorából küzdötte fel magát 8 millió koronás alapítókéjú bankká, s mikor e nagy tőke fölött rendelkezett, millióiát jól, nagy haszonnal akarta kihelyezni. Három-négy évvel ezelőtt azonban nem volt pénzkereslet, legalább is nem olyan mértékben, mint ma, s ezért a Vasutas Takarékpénztár ipari és kereskedelmi vállalatok finanszírozásába kezdett. Így érdekkörébe vonta a *Szénási* és *Kardos-féle* részletizlet céget, azt részvénytársasággá formálta át, továbbá néhány erdőipari vállalatnak vált bankárjává. Ezek a kereskedelmi és ipari vállalkozások momentán még nem hozzák meg a befektetett tőke kamatját, de néhány év múltán lukratív elhelyezéseknek fognak mutatkozni. A pénzügyi helyzetet tekintik, s ezért egy bizonyos csoport, amelynek több Vasutas Takarékpénztári részvény volt birtokában, nap-nap után kínálta ezeket a részvényeket a tőzsdén, ugy annyira, hogy a hét elején az ötszáz korona névértékű részvények 170 korona „áru” árfolyamra estek le. A Vasutas Takarékpénztár is megsokalta a papírjaival üzőtt manővereket és kíméletlen támadásokat, s nehogy

további áresés következzék be, a tőzsdetanácstól — amint megirtuk — részvényeinek az árfolyamjegyző lapról való törlését kérelmezte, s ezzel eléjét vette annak, hogy egy bizonyos csoport továbbra is abban lelje kedvét, s az okozzon neki gyönyörűséget, hogy a tőzsdén állandóan a Vasutas Takarékpénztár részvényeit kínálják eladásra. Hogy a bank mennyire aktív, az mutatja legjobban, hogy visszleszámitolási hitelét *nem vonták* meg, hitelét nem korlátozták, s üzletei úgy fejlődnek, hogy a múlt évi eredményt ennek az üzletének a hozadéka el fogja érni.

Az osztrák sorsjegyek magyarországi árusítása ellen. A pénzügyminiszter közölte a kereskedelemügyi minisztériummal, hogy az Ausztriában élethelépő osztráksorsjáték sorsjegyeit a magyar szent korona országainak területén forgalomba hozni tilos. Ennek folytán a kereskedelemügyi minisztérium a posta- és távirdeigazgatóságok útján felhívta az összes postahivatalokat, hogy az osztrák osztráksorsjáték sorsjegyeit, valamint az erre vonatkozó hirdetőanyagokat, felhívásokat és egyéb nyomtatványokat tartalmazó postaküldeményekkel szemben a tiltott külföldi sorsjegyeket tartalmazó postaküldeményekre vonatkozó rendelet értelmében járjanak el.

Mi van a Phöbusnál? Tőzsdei körökben igen sokat tárgyalnak mostanában a Phöbus villamosági részvénytársaságról. Mi van a Phöbusnál — kérdezik? Semmi sincsen. A Phöbus összes üzletei kielégítő módon fejlődnek, s a legnagyobb terhetől, a vác—gödöllői vasutól pedig — amint tudjuk — megválnak, mert hiszen a Máv. átvette ezt a vonalat. Vannak olyanok, akik azt portálják, hogy a Phöbus nem fogja árammal továbbra is ellátni a vác—gödöllőt, s hogy a Máv. az áramszolgáltatást saját hatáskörében fogja elintézni, építvén külön e célra egy áramfejlesztőt. Ez tévedés. Mi határozottan tudjuk, hogy a Máv.-val, azaz a kereskedelemügyi minisztériummal kötött szerződésben strikte le van fektetve, hogy a vasut áramszolgáltatását továbbra is a Phöbus fogja adni, azzal a különbséggel, hogy az eddigi 14 fillér helyett az áramot 12 fillérért, tehát 2 fillérrel olcsóbb áron fogja szolgáltatni. Még így is sokat keres rajta. Tehát ok nincsen, csak az egész egy kisszabású tőzsdemanőver, amelynek nem kell felülni.

A francia pénzügyi helyzet. Párisból jelentik: A nagy francia pénzügyi csoportoknál való tudakozódás után szakkörökben úgy számítják, hogy a párisi pénzügyi piacokon a kölcsönök számszerű összege, ha a Balkán-államokat, Oroszországot, Spanyolországot és Ausztriát is tekintetbe vesszük, 4 és félmilliárdot ér el.

Elismerés Gelléri Mórnak. A május—június hónapban a magyar ipari és kereskedelmi érdekképviseletek által Bécsben rendezett kirándulás naplószerű ismertetését a rendező-bizottság megküldötte Ferenc Ferdinánd trónörökös főhercegnek és József főhercegnek, akik annak idején e kirándulás iránt melegen érdeklődtek. A főherce-

gek most köszönték meg a jelentést. Ferenc Ferdinánd főherceg főudvarmestere, báró Rulmerskirch egy Gelléri Mór Országos Iparegvesületi igazgatóhoz intézett levélben azt írja, hogy őfelsége a fényesen sikerült tanulmányutról szóló jelentést szíves köszönettel kegyeskedett elfogadni. József főherceg megleghangu levélben ugyanerre a címre a következőket írja: „Fogadjon Nagvságod ismételt szíves figyelméért legszívesebben köszönetemet, munkáinak tartalmas voltáért pedig őszinte elismerésemet.”

Makó város a husdrágaság ellen. Makóról jelentik: Makó város polgármestere és rendőrkapitánya a Makón túrhetetlenné vált husdrágasággal szemben egybehívta ma Makó összes husiparosait és felszólította őket, hogy az árakat mérsékeljék, különben a hatóság kénytelen lenne hatósági mérszártséket felállítani. Hosszabb tárgyalás után a mérszárosok és hentesek belementek a husarak csökkentésébe. A hatóság megállapította a husárakat, amelyek szerint elsőrendű marhahús 1 K 60 f., másodrendű 1 K 20 f., borjúhús 1.80 és 1.60, sertéshús 1.80 és 1.40 koronában állapították meg. A hatóság eme szociális intézkedése a városban nagy meglepődést kelt.

A pénzügyi piac és az őszi kampány. A termék értékesítése az idén előbb kezdődött meg, dacára annak, hogy az aratási munkálatokat, a cséplést csak később fejezték be a rendkívül mostoha időjárás miatt. Ősszel mindig emelkedik a pénz ára, még normális viszonyok mellett is, magasabb a kamatláb az esztendő utolsó negyedében. Ebben az évben gyorsan köszöntött ránk a magas kamatláb, különben az egész évben a magas kamatláb uralkodott. A pénz drágulása ez év folyamán már nem fog csökkenni, sőt az utolsó napok arra engednek következtetni, hogy egyik európai nagy jegybank sem fog már rátamérsékléssel előállni. A viszonyok ugyanis nem javulnak, külföldi pénzkínálat nincs, ami a devizakurzusok emelkedését és a magánkamatláb növekedését vonja maga után. Ha egy-két kedvezőbb bankkimutatást látunk is, ez még nem elég ahhoz, hogy ebből kedvezőbb pénzügyi helyzetre vonjunk következtetést, mert ez csak a kisebb igényeket mutatja.

Hitelintézetek fejlődése. Hitelintézetek statisztikájának évről-évre néhány rövid oldalt szentelt a Statisztikai Évkönyv s szakirodalmunk a szó szorosán vett értelmében teljesen hijjával van egy olyan könyvnek, amely tájékoztatna bennünket a Hitelintézeteknek 1844-től kezdve napjainkig való fejlődéséről. Ezen a hibán akar segíteni dr. Tormay Béla, miniszteri segédtitkár, a statisztikai hivatal kiváló tisztviselőjének most megjelent *Hitelintézetek fejlődése* című munkája, amely első hitelintézetek alapításától napjainkig végigvezet bennünket pénzügyintézetek fejlődési proceduráján. Ez a hosszú idő, közgazdasági életünknek eseményekben gazdag korszaka, hitelintézeteknek hihetetlenül gyors fejlődését tárja szemünk elé. Nemesak a hitelintézetek száma növekedett rendkívüli módon, hanem tőkeerejük is óriási mértékben gyarapodott. Joggal számíthat érdeklődésre ez a kiváló, nagy alaposággal, kemény munkával és nem közönséges fáradtság árán megteremtődött munka, amely a fejlődés útján haladó ország gazdasági életében mind nagyobb szerepet vivő pénzügyintézetekről-évről-évre hűen nyomon követi. Magukra a pénzügyintézetekre majdnem nélkülözhetetlen ennek a munkának megje-

Érdekes kutyaverseny

Londonban eredeti kutyaversenyt rendeztek. A kutya gazdájának görkocsolyával kellett együtt futnia ehéval, de egyik kezében esernyőt kellett tartania.

Uj, elegáns automobílok

vámon belül 8.- K óradíjart személyekre s uttjeljesítményre való tekintet nélkül ország utra 85 fillér kilométerdj ellenében bérlehetők
Telefon 70-65, 81-42

NIKOTINMENTES

szivart, cigarettát és dohányt (ált. jövedéki és különlegességi gyártmányokat, árusít a DENIKÓ R.-T. BUDAPEST, V. Szt. István-tér 2. Árjegyzék ingyen.

jenése, mert minden adat — százalékban is kifejezve — föllelhető a könyvben. Minden dologban a kezdeményezés a legnehezebb. Az első lépés, amely még járattan uton vág utat magának, a legkevésbé sikerrel kecsegtető. Ezt az első lépést, a kiindulás nehéz munkáját gyűrte le dr. Törmay Béla elsőrangú munkájával s hiteles szervezeteink fontossága érdekében öt évenként hasonló formában kellene a megfelelő statisztikai adatokat feldolgozni s a statisztikai hivatalnak azt a nyilvánosságunk átadni. A könyv ára 6 korona és Kilián Frigyes utóda könyvkereskedő czég bizománya.

Rosszul megy a malmoknak. A malmok addig spekuláltak a gabonatózsdén, ahelyett, hogy teljes energiájukkal az őriéssel foglalkoztak volna, míg megadták az árát. A spekulációban már évek óta a Viktória-gőzmalom járt elől, amelynek igazgatója, Bacher Emil, egész tevékenységét a tőzsdéi spekulációknak szentelte. Amíg sikerrel operált a tőzsdén, a társaságnak nagyszabású nyereséget is juttatott és a részvényesek előkelő osztalékot is kaptak, most azután, mikor a gabonatózsdén is megfordult minden, és beigazolódott az, hogy mindig nyerni még sem lehet, százezrekre menő veszteséget szenvedett. Természetesen ezt tudják már a befektetők s ennek kell azután tulajdonítani, hogy a Viktória részvénye ötven koronával esett.

A Pestvidéki Takarékpénztár rekonstrukciója. Paksról jelentik: A hajbakerült Paksvidéki Takarékpénztár rekonstrukcióját legközelebb befejezik. A pénzügyet e hó 11-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az eddigi vezérigazgató, Rabincz Pál állásáról való lemondását bejelentette, amit a közgyűlés elfogadott. A közgyűlés ideiglenes vezetésével Fellegi Jánost, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselőjét bízta meg, aki legközelebb átveszi az intézet vezetését. A közgyűlés az igazgatósági tagokat is kicserélte és az új igazgatóság iránt már is elég rokonszenv nyilvánul meg. A fővárosi pénzügyeték kilátásba helyezték a paksvidéki takarékpénztár támogatását.

A vaskartell basáskodása. Vasiparunk egyik megnyomorítója a vaskartell. Tudjuk, hogy a vaskartell basáskodása miatt vasiparosaink mennit szenvednek, de — sajnos — nem elég erősek arra, hogy a kartell hatalmát megtörjék. A kormány pedig — mint egyik főtámasza a kartellnek — természetesen füle botját sem mozgatja s így nyugodtan uzsoráskodhat a kartell. Amit az iparosok nem tudnak keresztül vinni, azt meglette most az általános kedvezőtlen gazdasági helyzet. Miután a vasműveknek rosszul megy, a vaskartell

KI A GYLKOS?

ANGOL BÜNYÜGYI REGÉNY 12

— A kezdőbetűket tudják, ismerik a meggyilkolt lakóhelyét, zsebórájának számát, az óragyáros címét, azonfelül megvan ruhája és erszénye . . . azt hiszem, legközelebb három nap alatt a francia rendőrség megállapítja a személyazonosságát.

— Nos, ettől az idővesztéstől megkímélhetem az urakat. Nagynéném neve: Raynel Erzsébet, hajadon volt, lakása: Haverstock Hill 13 Upper Norton Crescent. Az utóbbi időben egészségi okokból Southendben tartózkodott és . . . hangja reszketett, mikor ezeket mondotta . . . itt érhetne el a halál.

Simpkinson kisasszony a pamlagra roskadt és arcát kezeibe temette.

— Az én véleményem, uram, az hogy helyesen cselekszik, ha a rendőrséget felvilágosítja mindarról, amit tud. Semmi értelme, ha tényeket, melyek előbb-utóbb okvetlenül kiderülnek, rövid időre eltítol. Ezzel csak még rosszabbá teheti ezt a helyzetet, mely . . . ne vegye zokon ösztinteségemet, máris a lehető legrosszabb.

Megmondottam, mert Simpkinson kisasszony ügyetlen viselkedése bosszantott.

— Tudom — mondotta a kisasszony és öble tette kezeit.

Én pedig folytattam:

— A gyilkosságot Southendben követték el, ennyit már tudtam, mielőtt ide jöttem. Miért történt a gyilkosság?

előzékeny lett, annyira, hogy — leszállítja a vasárakat. Egyelőre a hengerelt vas árát szállították le, természetesen nem olyan mértékben, mint ahogyan évek óta azt felszolgálták.

Új cementgyár Budapest mellett. A cementkárrel fölbomlására vezetett egyenlenség fűbb nagy vállalatnak igazgatóságában megérlette azt a szándékot, hogy cementgyárat alapítanak. Mint értesülünk, legújabbán a Budapest—Vidéki Köszénbánya Részvénytársaság fog nagyszabású cementgyárat létesíteni; az új gyártelepet a Budapesti Köszénbánya nagy bányavidékén, Pilisszentivánon építik meg 10.000.000 korona költséggel.

Mi lesz a szeszkartellel? Tudvalevő, hogy a szeszkartell ügyében még a nyári hónapok előtt megindultak a tárgyalások. Időközben egyes gyárak részéről bizonyos nehézségeket támasztottak, s már ugy volt, hogy a kartell nem jön létre. Most azonban az egész vonalon sikerült az ellentéteket kiegyenlíteni, s a kartell még e hónapban létre fog jönni. A gyárak közül már többen alá is írták a végleges szerződést.

Csöd. A Radványi-dobozgyár r.-t. ellen megnyitották a csődöt. A bejelentési határidő október 25.

A Hazai Ásványolaj Rt. megváltása. Bécsből jelentik: A galicziai kárpát-petroleum-társaság, — mint a NWT, értesül, — tárgyalásokat kezdett a budapesti Hazai Ásványolaj rt.-gal ennek megváltása céljából. A tárgyalások befejezésükhöz közelednek.

Fizetésektelelenség. A bécsi hitelezői véd-egylet a következő fizetésektelelenségeket közli lapunkkal: Glück Lajos Tokaj; Glück Ede béi, cipőkereskedő Debreczen; Weisz Lira játékaru-kereskedő Budapest, IV., Vámház-korut 6.; Schwarz és Keiser Mohács.

A Tatra-Ottlön. Egy év előtt alakult a Tatra-Ottlön Részvénytársaság, mely költségeinek jó részét, 171.473 koronát, telekre, házra és berendezésre fordította. A szászötvenzer korona részvénytöklével alakult társaság most 1184 korona veszteséget mutat ki mérlegében.

Pályadíj. A munkaviszony rendezése tárgyában az Országos Iparegyesület által báró Kornfeld Mórész 2000 koronás pályadíjára kiírt pályázat benyújtásának határidejét az elnökség, több oldalról hozzáintézett megokolt előterjesztés alapján, folyó évi december 31-ig hosszabbította meg.

SZABADALMAK
és védjegyek kidolgozása
RADVANYI ISTVÁN
hítes szab. ügyvivő ♦ Budapest
VII. kerület, Rákóczi-ut 30. szám

Mély hallgatás. A jegyesek egymásra néztek.

— Minő jögon hallgat ön ki bennünket? — kérdezte Simpkinson kisasszony izgatottan.

— Semmiféle jögon — mondottam és gyorsan felemelkedtem ülőhelyemből — és nemesak hogy ninesen ehhez jögom, de ninesen kedvem sem. Azt hittem, szívesen veszik igénybe szolgálataimat. Kisasszony . . . gyilkosság történt, melyért valakinek bűnhődni kell . . . kívánom önnek, hogy ne önj legyen az, kit a büntetés ér.

— Büntetés! — kiáltotta a lelkész. — Gyilkosság! Nagy Isten! . . . Edith!

Egymásra tekintettek, mindegyik más arczkifejezéssel. A leány daczosan, a férfi rettegve, én kételkedően.

— Edith, Edith, szegény szivecském, de öntudatlanul cselekszem! Kérdezzen, amit akar, uram és segítsen rajtunk, amennyiben módjában áll. Kérdezzen bennünket, de vajjon kérdései közül melyekre válaszolhatunk, azt lelkiismeretünk kell biznunk; de a gyilkost meg nem nevezhetjük önnek, mert csak sejtjük a tettest, bizonyosat nem tudunk, a tett okát pedig szintén sejtjük, de sejtelméinknek kifejezést adni nem merünk.

— Együtt lakott ön nagynénjével?

— Nem. Én a southendi Mária-templom hitzónoka vagyok és nagynéném, kinek az orvos tengeri levegőt ajánlott, föleg azért jött oda, mert én ott laktam.

— Egyedül volt?

— Igen, de két cseléddel, kik közül az egyik már idősebb nő, a másik még fiatal leány.

Gabonatózsdé

A kulissz és a helyi spekuláció a buzát vásárolta, a tengerit pedig nagy mennyiségekben adta, amiért aztán a buza emelkedett, a tengeri pedig csökkent. Ezen incidens nélkül valószínűleg ma is lanyha lett volna a gabonatózsdé irányzata, mert hiszen ninesen is egyelőre semmi ok ennek az ellenkezőjére. A mai üzlet különben csendesen és a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg. Kezdetben lanyha volt az üzlet, később azonban az említett hírekre szilárdult az irányzat és a tengerit kivéve, az összes czikke árfolyamai lényegesen javultak. Így az októberi buza 11.85-ről 10.97-ig, az áprilisi buza 11.56-ról 11.67-ig, az októberi rozs 8.11-ről 8.20-ig, az áprilisi rozs 8.72-ről 8.81-ig, az októberi zab 7.49-ről 7.57-ig, az áprilisi zab 7.78-ről 7.896-ig emelkedett. A májusi tengeri ellenben 7.23-ról 7.16-ig gyöngült.

Értéktőzsdé

A pénzvizionok még mindig útjában állanak a gazdasági konjunktura fellendülésének és ugy látszik, rövidesen nem is fog majd megtérülni az óriási veszteség, ami a balkáni háboru okozta krach alatt érte a tőzsdéjátékosok elemeit. A börzén aránylag elég nyugodtan fogják fel a hivatásos körök a koleramegbetegedéseket, mert biznak, hogy sporadikus jellegű lesz a fekete rém lefolyása. Amde mégis hanyatlottak a papírok az egész vonalon, csak a járadék nem gyöngült, bár az új magyar kölesön készülődése már előrehaladt állapotban van. A mai kedvezően indult és a további folyamathban a forgalom szilárdsága félreismarthatelen volt. A koleramegbetegedés ugyanis sporadikus jellegűnek bizonyul és mivel utább eset nem fordult elő, a spekulánsok lehangoltsága elszlott. Kiseb fedezéseket hozott még a szilárd külföldi jelentés is, mire 2—3 koronával javult az árnívó. A zárlat kedvező volt. A készárupiaczon a Phöbus uira 10 koronával hanyatlott. A járadékpiacz tartott volt.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap

Kiadóhivatali igazgató: ÖNTŐ GYULA

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.

— Ezek a cselédek Southendben is vele voltak?

— Nem. Londonban hagyta őket, míg ő teljes ellátásba ment.

— Mi volt az urnő southendi czime?

— Oh, ne mondd meg! — esengett Simpkinson kisasszony.

— Ugyan, Edith! . . . Partsétány 15. Jegyzőkönyvembe írtam a czimet, mi-alatt Simpkinson kisasszony valóságos rettegéssel leste minden mozdulatomat. Magaviseletét teljesen érthetetlennek találtam.

— Kívánja, hogy a tettes kézrekerüljön? — fordultam hozzája.

— Nem!

Hallgatott. Éreztem, hogy a konok hallgatótól semmit sem fogok megtudni. Ekkor hirtelen ötletem támadt és elhatároztam, hogy addig nem távozem innen, míg a bőröndről valamit meg nem tudok.

— Bocsássa meg kíváncsiságomat, — fordultam a misshez — ugy-e, ön Greenwichben lakik állandóan.

— Nem, hanem Tootingban — válaszolta röviden. — Czimemet közöltem a rendőrséggel.

— Bocsássa meg tévedésemet. Tényleg azt hittem, hogy ön Greenwichben lakik . . . Nagyon csinos hely, hol kellemes az élet.

— Az lehetséges, de én még sohasem voltam ottan.

Most már tudtam, amit tudni akartam; nem hittem, hogy ilyen gyorsan célhoz érek.

(Folyt köv.)

ROYALORFEUM

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 31. • TELEFON 110-22

Ma, vasárnap, szept. 14-én két előadás: Délután 3^{1/2} órákor mérsékelt helyárakkal, este 8 órákor rendezés helyárakkal a szeptemberi favorit-műsor

Willard

Az ember, aki megnő!
Megfejthetetlen tünemény!

Stolze-King

Klasszikus táncszépségek. — Harry Allister, 3 Watdors és a többi nagyszerű új attrakció.

Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárusító helyeken válthatók. Előadás után az **Royal-Sörkabaré** II. Nagy Endre teljesen új műsorával!
Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap d. u. 3^{1/2} órákor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.

Nemzeti Színház

Délután 3 órákor
A vasgyáros
Színmű 4 felvonásban.
Este 7^{1/2} órákor
Viola
Népszínmű 3 felvonásban.

Fővárosi Nyári Színház

Délután 3 órákor
Kozáklakodalom
Operett 3 felvonásban.
Este 7^{1/2} órákor
Bocaccio
Operette 3 felvonásban.

Mépopera

Délután 3 órákor
Aranyeső
Operett 3 felvonásban.
Este 7^{1/2} órákor
Budagyöngye
Operett 3 felvonásban.

Magyar Színház

Délután 3 órákor
A kék madár
Mesejáték 9 képben.
Este 8 órákor
Az új földesur
Színmű 5 felvonásban.

MOZGÓKÉP-PALOTA

Bejárat: József-körut 31. Telefon József 1-25.

Pompeji végnapjai

Edward Bulwer világhírű tört. regénye 6 részben.

Ezenkívül több kitűnő vígjáték, természeti és tudományos felvételek és aktualitások. **Folytatólagos előadások** kezdődnek ünnepnapon délután 4 órákor, hétköznap délután 5 órákor.

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ
Budapest, VII., Dohány-utca 37
TELEFON 59-16
Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállítástokat valamint podgyászfuvározást

A nm. vallás- és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. BATIZFALVY I. Z.

Fogorvosi intézete

Áthelyezve: **Károly-körut 10. szám alá**
Fájós fogak meggyógyítása. Tartás fogtömések. Foghuzások (altatásban is). Szájpadlásnélküli műfogak, aranyhidak, koronák. Jól használható fogszorok elkészítése és elhelyezése, jótállással mérsékelt áron.

VIDÉKIEK fél nap alatt megkapják műfogaikat

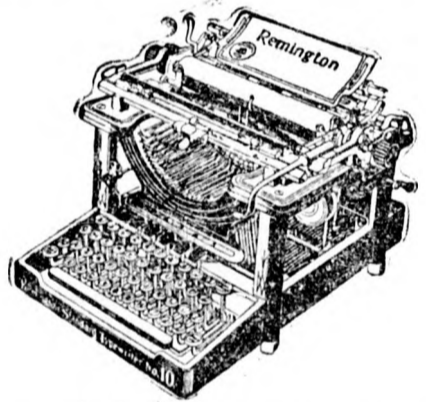
2 pár cipő és 2 pár harisnya csak 6 kor.

Reklámcélből kaphat mindenki prospektusunk szerint 1 pár ábrászerinti cipőt chev. vagy boxbőről, aki 2 pár női vagy férficipőt barna vagy fekete színben, erős bőrtalppal és 2 pár finom harisnyát 6 korona utánvéttel megrendel.
WEISZ HENRIK, cipőgyárlerakat Nagysálló, Bars megye.

Felhívás!

Alulírott részvénytársaság igazgatósága az alapszabályok 4. §-a értelmében a részvények befizetésével hátralékban lévő részvényeseket ezennel felhívja, hogy a már esedékessé vált befizetéseket legkésőbb 1913. évi október hó 15-ig annál inkább teljesíteni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben az alapszabályok 4. §-ában körülírt jogait fogja a késedelmes részvényesekkel szemben alkalmazni.
Budapesti Kereskedelmi R.-T. igazgatósága

Leggazdaságosabb látható irásu

Remington-írógép

mert a modern írógép-technika összes vívmányait egyesíti magában és világszerte elismert legtartósabb gyártmány. Díjtalan és vételköltségtől mentes bemutatás az ország bármely részében. Kedvező részletfizetési feltételek.

Glogowsky és Társa

es. és ktr. Budapest, Andrassy-ut 12.
Ugyanott valódi amerikai írda-, uriszoba- és könyvtárberendezések, Kartohek amerikai nyilvántartási rendszer és Burrough amerikai számleíró, összeadó és számoló gépek telepe.

Telephon: 21-37

SCALA

HANGVERSENY-IGAZGATÓSÁG
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 6 SZ.
IGAZGATÓ: CHARLES MÜLLER.

Hevény vagy idült bujakór-bántalmak

ugy görvénykór, börbajok, rheuma, (Izzag, fekélyek stb.) s a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigydagana, rheumatizmus, a száj, gége gyenyedési, dagana, onostosis, tehototlenség és mindenféle szerzett vagy örökölbt bujakóros bántalmak esetében, a legmeggröztötebb s minden gyógykezeléssel dacoló betegségből biztos és gyökeres gyógyulást nyujtanak

Dr. Oliver vértisztító piskotái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve.
Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült.
Ára egy kis doboznak 23 darab tartalommal 0.50 kor., egy nagy doboznak 62 darab tartalommal 11 korona.
Minta és prospektus rendelkezésre áll.
Raktár: Török József gyógyszerterá Budapest, Király-utca 12 Andrassy-ut 26. szám.

IGYUNK

Szent Margitszigeti Margitvizet

Üdit, kellemes, frissit, megóv fertőző bajoktól.
A legolcsóbb kristálytiszta ásványviz. Kapható és kérjük mindenütt.

ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Hétfőn, szeptember 15-én

Zilahy Gyula

a Nemzeti Színház volt tagjának első fellépte. — Azonkívül:

OSCAR és SUZETTE

a népszerű tangótáncosok és a többi nagyszerű attrakció.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók Mellet festőek Pórezendőr: Rott Sándor

Az előadás kezdete 1/2 órákor. Ma újdonság! 1/4 órákor A meggyelében. Katonai bohóság. Irtó: Satyr (Hás István). Rendező Rott Sándor. — 11 órákor. Újdonság: Wasagen Sie zu Kárpalesz? Posse in 1 Akt, von Josef Armin. Regie Alexander Trebitsch, továbbá az új solo-számok. Jegyek előételben: a Folies Caprice téli helyiségében d. e. 9-1-ig és d. u. 3-8-ig. Hirsch, Andrássy-ut 19. Sopronyi, Rákóczi-ut 1. A NAP kiadóknál és Breuer nővéreknél, Teréz-körút 54. Előadás után az első emeleti Casino de Paris-ban a világ legjobb ének- és táncszámainak fellépte.

PARK SZÁLLODÁJA

GARAI ÁRMIN szálloda- és Sorrentó-kávéház tulajdonos

PEGE KÁROLY és FIA zenekara hangversenyeznek.

40-ik jubiláris év SIPOSS ANTAL

m. zeneakadémiájában Bpest, IV, Kecskeméti-u. 14.

az előadás már folyamatban van.

Beiratkozni egész nap lehet

Nem ígérünk ingyen hangszert, hangjegyeket és idegen nyelveket, de ígérünk alapos oktatást és biztos sikert.

Magy. Kir. Operaház

Este 1/2 órákor

Bajadér

Opera 3 felvonásban.

Király Színház

Délután 3 órákor

János vitéz

Daljáték 3 felvonásban.

Este 8 órákor.

Buksi

Operett 3 felvonásban.

Vigszínház

Délután 3 órákor.

Támlásszék 10. szám

Enekes bohózat 3 felvonásban.

Este 1/2 órákor

Villámhárító

Vígjáték 4 felvonásban.

Várszínház

Zárva.

ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-körút 31.

Telefon 110-22

Ma, vasárnap, szeptember 14-én két előadás. Délután 3 1/2 órákor mérsékelt, este 8 órákor rondes rondes helyekkel a szeptemberi favorit műsor.

WILLARD. Az ember, aki megnő! Megfejtendő! tünemény! STOLZE KING klasszikus táncszépek. Harry Allister mimikus. 3 Waldors világbajnok. The Vintetos. The Sidonias. Marg. Ismay & Girls. Nagy Andre mozija. Váratlan látogatás. Irták: S. Basset és M. Henneguin. Don Quixotte, Grünbaum és Heuberger operette. Az Isoköpenyeg, Georges Renaud bohósága. K. Solti Hermin új nóták. Ma este 8 órákor legelsőrangú színházi és variété-előadás. kal. Virág Jenő mint tanagras ember és a többi pompás új attrakció. Előadás után Royal-Sör-kabarett.

Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap délután fél 4 órákor mérsékelt helyi család előadás teljes esti műsorral.

Jegyek elővételi díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárutó helyeken válthatók.

Palace de Danse

VII., Szerecsen-utca 35. sz. Telefon 120-77.

Kezdeté fél 11 órákor

SZENZÁCIÓS ÚJ MŰSOR!

BONY & FREEMAN, Danseurs Rouge et Noir. MAURI & SOMBRA, párisi táncosok. The 5 BLACK CATS, angolcsoport és az új attrakciók. — Előadás után párisi táncmulatság reggelig. — American bar. — Jegyek előételben kaphatók a Bárd-fele jegyirodáknál, Andrássy-ut 1. és Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt és este 9 óráig a pénztárnál.

Beketow Cipkusz

Városliget. Telefon 107-48

Ma, vasárnap

Délután 4 órákor 2 utolsó előtti 2 Este 8 órákor 4 órákor utolsó délutáni előadás, teljes műsorral. Gyermeknek félárak. 8 órákor utolsó ünnepi előadás.

Holnap hétfőn nagy bucsuelőadás.

Visszavonhatatlanul utolsó előadás.

Jegyek elővételi díj nélkül kaphatók A NAP kiadóhivatalában VI. Andrássy-ut 29.

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre, igazgató VI., Nagymező-utca 17. sz.

Ma, vasárnap

2 nagy előadás

Kezdetük 1/2 és 8 órákor.

Délután jelentékenyen mérsékelt helyárak.

PAVILLON MASCOTTE

Kezdeté 1/211 órákor.

Steinhardt Mulató

RAKÓCZI-UT 63. TELEFON: József 21-16.

Estéknként falrengető kacagató műsor!! Kezdeté pont 1/9 órákor.

9 órákor Egyszer egy esztendőben
11 órákor Paradicsom ágyak
bohózatok. Irták: Glinger és Taussig.

Steinhardt és Mundyál slóger kuplét. Csodás külföldi számok. Éjjelután — fánó — cabaret — cigányzene — belépő díj nélkül.

Jegyek: 10-1-ig, 3-6-ig a Mulatóban, egész nap a Hirsch-féle nagytőzsdében Andrássy-ut 19 és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók.

A LEGJOBB KÁLYHÁT és KANDALLÓT

SZÁLLIT CS. és K. UDV. SZÁLLÍTÓ

Budapest, Thonet-udvar.

Különlegességek, családi házak, iskolák, kaszárnyák, irodák stb. részére. Százszornél több van belőle használatban.

Váltsd csak ezzel a védjeggyel.

MEYDINGER-OFEN H. HEIM

Prospektust és költségvetést ingyen és bérmentve.

Eredetiben kaphatók csak fenti helyen.

Színházak heti műsora:

Szept.	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Várszínház	Vigszínház	Népopera	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Főv. Nyári Színház	Uránia
15 Hétfő	Lohengrin	Viola	—	Villámhárító	Budagyöngye	Buksi	Az új földesur	Ihr Korporal	Bent az erdőn	Pompei utolsó napjai
16 Kedd	Május királynője Prometeusz	Cárnő	—	Támlásszék 10. sz.	Budagyöngye	Buksi	A farkas	Paula macht Alles	Színházi képtelenségek	Pompei utolsó napjai
17 Szerda	Pillangó kisasszony	Az ember tragédiája	—	Villámhárító	Budagyöngye	Buksi	Az új földesur	Ihr Korporal	A kis gróf	Pompei utolsó napjai
18 Csütörtök	Bibliás ember	Viola	—	Tanítónő	Budagyöngye	Buksi	Az új földesur	Paula macht Alles	Boccaccio	Pompei utolsó napjai
19 Péntek	Troubadour	Bolondok tánca	—	Villámhárító	Lohengrin	Buksi	A szerelem iskolája	Das Waschenmüdl	Rang és mód	Pompeji utolsó napjai
20 Szombat	Bohémélet	Bolondok tánca	—	Hónaposzoba	Budagyöngye	Mozikirály	A szerelem iskolája	Das Waschenmüdl	Orpheusz az alvilágban	Pompeji utolsó napjai
21 Vasárnap	délután este Tosca	Előmult harangok Bolondok tánca	—	Órnagur Hónaposzoba	Aranyeső Budagyöngye	Cigányprimás Mozikirály	A farkas A szerelem iskolája	Drei Paar Schuhe Paula macht Alles	Gül-Baba Orpheusz az alvilágban	—

Jövendőltesse meg életförténelét ezen ember által!

Csodás tudását, az emberi életbe látását a távolból mindazok megcsodálják, akik irnak neki.

Ezer és ezer ember kérte már tanácsát az élet mindenféle fázisaiban. Megmondja kiváló képességeit, megmutatja, hol kínálkozik Önnek eredmény, ki barátja, ki ellensége, élete jó és rossz fordulópontjait. Az ő leírása, az elmúlt, jelenlegi és a jövő eseményeiről meg fogják Önt lepni, hasznára lesz Önnek. Mindaz, ami neki

ehhez szükséges, egyedül az Ön neve (sajátkezü aláírásában), születési dátum és nemének megjelölése. Pénz nem szükséges. Hivatkozzon egyszerűen lapunkra és kérjen egy olvasópróbát ingyen.

Stahlmann Pál ur, egy tapasztalt német asztrológus, Ober-Neusadern-ből mondja:

„A horoszkóp, melyet Roxroy tanár ur nekem felállított, teljesen megfelel az igazságnak. Alapos, teljesen sikerült munka. Miután magam is asztrológus vagyok, oszilgásait számításait és adatait pontosan utána vizsgáltam és azt találtam, hogy munkája minden részletében perfect, ő maga pedig ezen tudományban teljesen avatott. Roxroy tanár ur egy igazi emberbarát, mindenkinek igénybe kellene venni szolgáltatását, mert orrállal rendkívül sok előnyt szerezhet magának.”

Blanguet báró, egyik legtalentusabb párisi nő, a következőket mondja:

„Köszönetet mondok Önnek alapos jövendőmondásáért, mely csakugyan rendkívül pontos. Én már különböző asztrológusokhoz fordultam, de egyetlen egytől sem sikerült oly igaz és teljesen megelégedésemre szolgáló választ nyernem. Szívesen fogom Önt ajánlani és bámulsátszerű tudását ismerősöim és barátaim tudomására hozni.”

Ha Ön ezen kézséges ajánlathoz hasznos akar és olvasásra próbákat egyetemen díjaztatlanul óhajt, küldje be neki teljes nevét, pontos címét, születésének napját, hónapját, évét és helyét, (mind olvashatóan írva) továbbá, hogy ön férfi, asszony-e vagy kisasszony és írja le az alábbi verset sajátkezűleg:

Portóküldés és irásilletékekre küldjön be 60 fillért levélbélyegben. Címmezze az Ön 25 filléres bélyeggel ellátott levelét ROXROY, Dept. 4004/B Grote Markt No. 24, Hága Hollandia.

A tüdővész gyógyítható

A Tüdővész Ellenszere Végre Felefedeztetett

Derk P. Yongerman, a tüdővész elleni szer felfedezője.

Csodálatosnak tűnik, hogy annyi századok kárba vesztett munkája után végül is felfedeztetett a tüdővész pusztító betegsége elleni szer, mely azt még annak előrehaladott állapotában is gyógyítani képes. Senki sem fog e tény valódiságában kételkedni, ha egyszer e szer által kigyógyított emberek számainak bizonyítékait elolvasta, akik már elveszetteknek nyilvánítottak mindennemű orvos-ság és éghajlat változtatása dacára. Ezen úponnan felfedezett szer a hurut, bronchitis, asthma és egyéb súlyos torok és tüdőbajok ellen szintén igen gyors hatásúnak bizonyult. Alkalmazzon nyugtató mindazoknak, akik a tudomány ezen csodálatos alkotásáról, illetve annak kiváló hatásáról meggyőződést kívánnak szerezni, egy társaság alakult e gyógyszernek az egész világon való ismertetése és terjesztése szempontjából. Minden ember megakaphatja e gyógykezelésről szóló könyvet, aki e címre ír: Derk P. Yongerman Co., Ltd., Sz. F. 565. magyar osztály, 6. Bourverie Street, London, E. C.

Szint nem kell küldeni, egyszerűen csak a lapra kell hivatkozni és a könyvet kéri, mely postafordultával portómentesen és

TELJESEN INGYEN

küldetik. Senki se vesztogesse idejét, aki tüdővész, krónikus hurut, bronchitis, asthma, mell-szajdalmak, tüdőgyulladás vagy egyéb torok és tüdőbajok jelenségeit észleli magán, hanem még ma írjon az utmutatás tartalmazó könyvért, hogy alkalmá legyen magát kigyógyítani, még mielőtt késő volna.

AZ ÚJ Berson Gummisarkok

a legelőkelőbb márka!

Előnyei utolérhetetlenek!

Roskafag volf valamikor Az öregek lépte; Öreg ember a fiatal Nagy irigyen nézte. Ma megjött a megváltója Roskafag járának Fiatalok és öregek Az új „Berson“ gummisarkon Ruganyosan járnak.

Czipészétől kifejezetten „Berson“ jegyű gummisarkot kérjen és másilyent utasítson határozottan vissza. Bersonművek, Budapest, VII.

A titkos betegségekről.

vérbaJRól és azok gyógyításáról.

A mai korban számtalan ember szenved titkos nemi betegségeben vagy ilyen bajok következményében. Ezen bajokon van hivatalos segíteni alatti hírneves, megbízható gyógymodjáról nevezetes rendelő-intézet, hol az összes ilyen természetű bajok, mint húgycsőfolyás, vizeletelvezetés, húgyvesztésküldetés, hólyagbajok, alatti sebek, bujakeros fekélyek, bőrbetegségek, bujaker (syphilis), az onfortozés és éjjeli magömlések, ideg- és hágerincfájdalmak, elgyengült férfies (impotencia), aranyeres bántalmak, köszvény, az összes női nemi bajok, fehérfolyás, méhbajok, terméketlenség a legrovidebb idő alatt alapos, gyökeres gyógyítást nyernek. A világghis EHRlich 606 gyors és biztos gyógyuláshoz vezetnek bujakeros bántalmaknál. Mindazok, kik bármel oknál fogva személyesen nem kereshetik fel ezen rendelő-intézetet, írják le bajlajukat. Az intézet minden levélre válaszol. Kívánsára a rendelő-intézet a szükséges gyógyszerrel is gondoskodik.

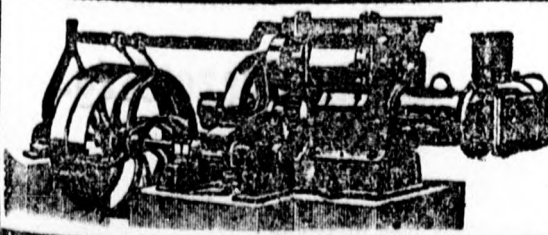
Dr. Garai orvosi rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 28.

MIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Részvénytársulat BUDAPEST, VI. Ker., Aréna-ut 130. szám KÜLÖN OSZTÁLY:

téglagyári gépek.

GYÁRT: Falitégla és cserépsajtókat, téglagyártó- és agyagmegmunkáló gépeket legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári feladatok letesítését. Tervek és költségvetések díjtalanul. Elsőrangú referenciák.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:

a magyar novellairás kiváló jelesének érdekes meseszövevé, művészilistessu színpompás novelláit tartalmazza

SZINI GYULA: Arózsaszínű hó

Novellák. (384 o.) Ára díszes kötésben Eddig megjelentek:

KOBOR TAMÁS: Komégek. Nov. (324 old.)

BIRÓ LAJOS: Gloria. Novellák. (348 old.)

BALZAC: A számarbír. Regény. (357 old.) Ferditotta Harsányi K.

ZOLA: Pascal orvos. Reg. (448 o.) Ford. Gerő A.

DICHENS: Néi város. Reg. Ford. Béllint M. (448 o.)

ANATOLE FRANCE: A Pingüinc szigete. Regény. Ford. Békény Gy. (320 o.)

CSEHOV: Az orvos. Giesztés és másnovellák. (384 o.)

BOLSCHÉ: Szerellem az élek világában. (1132 oldal). Két kötet.

TOLSTOJ: Hadzsi-Murát. Regény. Az ördög. Elberzés. (374 old.)

VOSS RICHARD: A költés az asszony. Regény. (384 old.)

TÓTH BELA: A holdgasszony derzise. (372 oldal).

MAUPASSANT: Egy élet. Regény. (372 oldal).

C. F. MEYER: A barát nézása és egyéb novellák. Lányi V. ford. (384 o.)

HELTAI JENŐ: Hét sovány színdarab és más elbeszélések. (384 o.)

GELJERSTAM: Az őcsike. Az ördög színdarab. (384 o.)

ANATOLE FRANCE: Az istenek szomjaznak. Regény. 384 oldal.

GABRIELE D'ANNUNZIO: A tűz. Regény. (448 old.)

MURGER: Bohémvilág. Reg. Ford. Komor Gyula.

J. V. JENSEN: D'ora asszony. Regény.

Minden kötet ára

190

Kapható minden könyvtárban. Kijelölés az Athenaeum Irod. és nyomdai r.-társ.

GUMMI

halhólyag

valódi francia és angol gyártmányú tucatnyi 2.-, 4.-, 6.-, 8.-, 10.-, 12.-, 14.- K. - 8 tucatnál 20% engedmény.

Minta gyűjtemény 12 db különféle finom ovszer 4 K.

Nakipa

őrv védve, valódi indiai paragummi, férfi-különb. szög tucatja 12.- K. 8 tucatnál 20% engedmény.

Uteris-spray

női különlegesség 14.- K.

Pess. Oculustv. orvosi rendelésre 5-10 koronáig.

Hidcet vasfátyányon 10.- K. Irrigator 3 kor. és feljebb. Részletes ábrás árjegyzék ingyen, bérmentve és titoktartással küld a Magyar Orvosi Múszartár Budapest, VII. Eököel-ut 22. a Rökus-kórház szomságában.

Marcotty Ferencz, gyáros Schönebergben 53158. számú

„Berendezés mesterséges huzammal üzemben tartott tüzelésekhez“

ezimü magyar szabadalom tulajdonosa, ezen szabadalmat eladni kívánja, esetleg gyártási engedélyeket ad. Bővebb felvilágosítással szolgál:

Weisz Sándor, hítes szabadalmi ügyvivő Budapest, V. kerület, Váci-körut 46. szám

Marcotty Ferencz, gyáros Schönebergben 52817. számú

„Gőzfúvóka elrendezés gőzfúvókkal dolgozó tüzelésekhez“

ezimü magyar szabadalom tulajdonosa, ezen szabadalmat eladni kívánja, esetleg gyártási engedélyeket ad. Bővebb felvilágosítással szolgál:

Weisz Sándor, hítes szabadalmi ügyvivő Budapest, V. kerület, Váci-körut 46. szám

um
17. sz.

lás

OTTE

Dr.

lató

szel 21-16.

műsor!!

dóben

földi számok.

pó díj nélkül.

esch-féle nagy-

ánál kaphatók.

ALLÓT

UDV.

var.

ak, isko-

részőre.

baszná-

FEN

gyetést

ve.

fertő

Uránia

Pompei

tolsó napjai

Pompei

tolsó napjai

Pompei

tolsó napjai

Pompei

tolsó napjai

Pompei

tolsó napjai

A hirdetés rovatban minden sor egyszeri beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

A hirdetés rovatban minden sor egyszeri beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Házasságokat
 Azok a családokban diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy János házassági irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36, első emelet 3. (Törvényszékileg bejegyzett cég.) Férjhezmenendők előjegyzése 17 évtől feljebb, hozomány-összeg megszerényebbtől 600.000 koronáig. Nőtülendő urak a társadalom minden osztályából állandóan előjegyzve. Méltóságosok tehát bizalommal fenti elismert legszolidabb házassági irodához fordulni, ahol részletes és díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Telefon 58-62. (Czégnyelvi levelezés.)

Megnősülne
 Intelligens 28 éves izraelita vallású tisztviselő. Oly feltétlen intelligens csinos leányt keresek, kinek hozománya által nagyon jó fizetéssel dotált feltétlen biztos és gondtalan existenciát teremthetnek. A hozományt egy jó jövedelmező vállalatba részeseddel fektetném be. Feltétlen diszkrétúri becsülettel biztosítja. Szíves megkereséseket az „Egyetértés” kiadóhivatalába „Házasság” címen küldje, ahol azt csakis nekem adhatják ki. Nemleges esetben sorait visszazármatatom, igenlő esetben bővebb referenciákkal szolgálok.

Szégnyen
 az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szólnon szomszédjának v. pláne főlebbvalójának. Ugy érzi magát, mintha tükör tülne, szeretne eltűnni vagy pedig unatkozik, mert a társaság a „szalonhős” köré csoportosul, aki szellemes, vidám csevegésével ugyan csak hódít... Aki azonban maga is szellemes társalgó akar lenni, az olvassa el a „Társalgás Művészete” rendkívül érdekes könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meghódítson! E könyv korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálon, banketten, esküvőn, színházban, mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. A Társalgás Művészete könyv áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzékét) diszkrétan, teljesen ingyen küldi a „Csodás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.

Mester
 nagy keményítőgyár részére Oroszországba mindennemű keményítő készítésére, rozsból és dextrinből előnyös feltételek mellett felvétetik. Ajánlatok referenciákkal megadásával „Jövő 5000” jelűen Gregor's Annoncen Bureau, Prag, Heinrichsgasse 19. címre küldendők.

Kerestetik
 házvezető, házikisasszony, komorna. Bővebbet az Egyetértés olvasói díjtalanul Sikray hirdetőjében, Váci-körút 33.

„Stenografia”
 A „Stenográfia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépíróiskola legnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelemztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezéseivel sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírói, gépirási, helyesírási és kereskedelmi szakfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépirásoktatás. A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírói és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Írásmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Örökre
 irtója tyukszemnek, minden bőrbajnak, fagyásnak, viszketésgégnék 80 fill. Fogfájást rögtön szüntető 1 korona. Relhánánál Nagykáta, Pest megye.

Cukorka üzlet
 az Andrassy-utnál szép berendezéssel, elegáns bevételű üzlet, beletésgégnék miatt nagyon olcsón eladó. Kereskedelmi Közvetítő r.-t., VI., Gyár-u. 26. Telef. 177-23.

Parlamentári
 gyorsírók által vezetett Első Országos Gabelsberger Szakiskola. Gyorsíró, gépirás, különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiái rendes tanárok által oktatott szakfolyamok. — A Gyakorló Gyorsírók Társasága miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai. (Elnök: Dr. Fabri Henrik, orsz. gyűl. gyorsíró revisor. I. gazgató: Gyarmati Dezső, orsz. gyűl. gyorsíró. Alapított: 1903. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedűs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-ter 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtevésztés céljából utanozzák. Telefon 35-68.

Gyorsírási
 és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szakfolyamai lényegesen legnagyobbított modern higienikus új helyiségeinkben (Andrassy-ut 12.) tartatnak. Legalaposabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tanfolyamok: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer. Összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamok is tartunk. Vezetett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrassy-ut 12. szám.

Zálogcédulákat
 vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100 000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. **SINGER JAKAB** ékzeskereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Óvadékképes
 nőtlen egyén, magyar, román és német nyelv tudásával, pénzbeszedői vagy éjjeli kapusi állást keres a főváros területén. Szíves felhívások Nicora György, Lőportár-utca 10., I., 24. címre kéretnek.

Ágybavizelés
 Röggtől megszüntetés! Kort és nemet közölni. Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaffler Nürnberg S199 (Bajl)

AZ EN UJSÁGOM
 előfizetési ára:
 Negyedévre . 2.50 K
 Félévre 5.— K
 Egész évre . 10.— K

SINGER és WOLFNER
 Andrassy-ut 16. sz.

SINGER JAKAB
 ékzeskereskedő
 BUDAPEST,
 Király-utca 91. sz.
 Izabella-utca sarkán.

MAGYAR VÁLLALKOZÁS
 KÖZEGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK SZAKLAPJA

TELEFON 178-37

Kérjen mutatványszámot a Magyar Vállalkozás kiadóhivatalától Budapest, Gregus-utca 4. szám

Magyar királyi államvasutak
 25346-913. szám

Uzletvezetőség Szombathely

Pályázati hirdetmény.

A vonalunkon 1913. évben még szükséges 2020 köbméter hasábtüzifa szállításának biztosítása céljából nyilvános pályázatot hirdetünk. Az ajánlatok folyó évi október hó 4-ik napjának déli 12 óráig az üzletvezetőség I. általános osztályánál (I. emelet 4. ajtó) adandók át vagy posta útján lepecsételt borítékban küldendők be, a bántéppénz gyűjtőpénztárunknál folyó évi október hó 3-ikának déli 12 órájáig teendő le. A részletes pályázati feltételek, nemkülönben az ajánlati űrlap az igazgatóságnál (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. em. 54.) valamennyi üzletvezetőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthető, üzletvezetőségünk I. osztályánál (I. em. 4. ajtó) pedig költségmentesen megszerezhető. Szombathely, 1913. évi szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

„OLLA” gummi
 bebizonyított legjobb higienikus GUMMI-különleges ség teljes jóállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. OLLA gummi gyár. Wien, II., 817. Praterstrasse 57. 461/5

Kedvelt minőség 1203. sz. tucata 6 K, 1204. sz. 8 K tucata. Baktár Budapest: Török József Király-utca 12. Kartschmaroff A. VII. Rákóczi-ut 60. „Csillag” gyógyszerár VIII. Rákóczi-ut 39. „Hagy” gyógyszerár VI. Váci-körút 29. Gyógyszerár „Jedő Wessely” VII. Wessely-utca 29. Magyar orvosi műszertár Rákóczi-ut 32. Urasi Ferenc Andrassy-ut 25. Magyar Vilmos Karoly-körút 23. Lukács S. Váci-körút 22/a. Szécsi Lajos Andrassy-ut. Kálta Emil Tavasz-utca 8. Kies B. Lovász-ter 7. Kádár Gyula Király-utca 65. Nagy Sándor Király-utca 23. Szentirmay Gy. Erzsébet-körút 27. Szikla D. Rákóczi-ut. Wagner & Seitz Népszínház-utca 29. Fischer Jenő Lőportár-utca 27. Walpólka A. Dohány-u. Schinger Andor. I., Róbert-utca 20. Zoltán Zoltán Török-körút 29. Péterovics M. IV. Bécsi-utca 2. Gend & Tarsa Király-utca 24. szám. Barabás és Stefánovics Alagut-utca 5. szám.

Zongorák és pianinók

legolcsóbban készpénzért, valamint előnyös fizetési feltételekkel (részletfizetésre) is!

Óriási választék!

STERNBERG
 Ármin és Testvére

cs. és kir. udvari hangszer-gyár

Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 60. szám (saját zenepalota)